

'KELEIVIS'
DARBO ŽMONIŲ LAIKRASTIS
Lėdžia J. G. Gegužis & Co.
Prenumerata metams:
Amerikoje \$
Kanadoj ir užrubežiuose \$
Prenumerata pusei metų:
Kanadoj ir užrubežiuose \$
Amerikoje \$
Apgarsinimų kainos klauskit laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais, taip adresuokite:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gegužis & Co.
Every Wednesday in Boston, Mass.
Represents over 4,000 Lithuanians in the City of Boston, 50,000 in New England and about 500,000 in the United States.
The Best Advertising Medium.
Advertising rates on application.
All communications should be addressed to:
"Keleivis," S. Boston, Mass.

No. 37 Telephone: So. Boston, 504-M. SO. BOSTON, MASS., 15 RUGSEJO-SEPT. 1920 M. Telephone: So. Boston, 504-M. Metai XV.

Kare tarp Lenkijos ir Lietuvos eina toliau

LIETUVIAI PAĖMĖ SUVALKŲ MIESTĄ.

Bet Lietuvos valdžia nori kraujo liejimą sustabdyti ir pataria šaukt konferenciją, kad nustatytų rubežius.

"Christian Science Monitor" korespondentas iš Londono telegrafuoja:
Padėtis ant Lenkijos-Lietuvos rubežiaus labai opi. Musiai eina toliau ir lietuviai užėmė jau Suvalkų miestą. Londone lietuvių diplomatai šitą užėmimą apgailestauja, nes jie mano, kad lenkams tas duos pamatą tolimesniam kariškiams žingsniams.
Kad situacija yra labai rimta, tai parodo ir tas, jog šiomis dienomis iš Kauno buvo atšaukta lenkų misija. Šita misija buvo atvažiuojusi Kaunan tikslu nustatyti demarkacijos liniją tarp lietuvių ir lenkų kariuomenės Augustavo-Suvalkų apskrityje.

Bet pirma, negu prieita prie kokios sutarties, truko rusų frontas ir lenkų kariuomenė pradėjo veržtis Lietuvos. Čia ji susidūrė su lietuvių kariuomene ir savaimi išsivystė karė.
Lietuviai pilnai pripažįsta, kad del rubežiaus jiems reikia su lenkais susitarti ir jie nori paversti tą klausimą vyriausiai sąjungininkų Tarybai išristi.

LIETUVA ATMETA LENKIJOS REIKALAVIMĄ.

Lenkijos valdžia buvo nusiuntusi Lietuvai notą, reikalaujama kad lietuvių kariuomenė pasitrauktų už francuzų nustatytas linijas.
Lietuvos ministeris Puričkis telegrafuoja dabar iš Kauno Lietuvos Atstovybei Washington, kad ji tą lenkų reikalavimą Lietuvos valdžia davė šitokią atsakymą:
"Lietuvos valdžiai labai gaila, kad ji negali išpildyti Lenkijos valdžios reikalavimų—atitraukti lietuvių kariuomenę už linijos, nurodytos Lenkijos notoj, nes, viena, atiduoti liuosu noru žemę, kuri randasi jau Lietuvos respublikos rankose, būtų laužymas neutraliteto linkui Rusijos; antra gi, mes skaitome šitą žemę ne užgincijamai lietuvių žeme."
"Kas del demarkacijos linijų, kurios yra patariamasi jusų telegramo 2 d. rugsėjo, tai leiskit atkreipti jūsų dėmesį į faktą, jog tos linijos buvo nustatytos prie ypatingų sąlygų, be Lietuvos žinios ir sutikimo. Lietuvos valdžia niekada ant šitų linijų nėra pristojusi. Vaduodamos susitakymo dvasia ir trokšdama išvengti tarp lenkų ir lietuvių kariuomenių susikirtimo, Lietuvos valdžia savo notoj 27 rugpjūčio buvo pasiūlymus nustatyti demarkacijos liniją. Tuo tarpu lenkai, nieko neatsakę į tą pasiūlymą ir pa-

LIETUVIAI GALI SUSIVIENYTI SU RUSAIS.

Washington. — Gautos čia oficialės žinios sako, kad lietuvių kariuomenės vadkas generolas Zukas įteikęs lenkų kariuomenės atstovams Kaune pranešimą, kad jei lietuvių reikalavimai dėl rubežių nebus priimti, tai Lietuva susivienysianti prieš lenkus su Rusijos bolševikais, o reikalui esant—ir su vokiečiais.
(Šita žinia, matyt, išeina iš lenkų propagandos maluno ir platinama lenkų atstovybės Washington. —Rd.)

LIETUVA SIULO KONFERENCIJĄ KALVARIJOJE.

Paryžius. — Lietuvos valdžia pasiūlė, kad lietuvių lenkų konferencija būtų laikoma Kalvarijoje, vietoj Mariampolės.
Mariampolė stovi ant lenkų linijos, o Kalvarija giliau Lietuvoje.

RUSAI TAIKOSI SU FINAIS.

Taikos derybos tarp Finlandijos ir Sovietų Rusijos buvo anadien pertrauktos, bet Sovietų Valdžiai prašant, jos vėl buvo atidarytos Dorpatė.

Derybos pauro delto, kad rusai nesutiko atiduoti finansų Pečenos uostą ir teritoriją. Šita teritorija veda prie Šiaurės Okeano ir turėjo būti atiduota Finlandijai 1864 m. mainais už ginklų fabrikas, kurių Rusija gavo iš Finlandijos netoli Petrogrado. Nors Finlandija tas dirbtuves Rusijai atidavė, bet Rusija Pečenos teritorijos jai nedavė. Ir buvusiose dabar derybose bolševikai pasakė, kad jie sutiktų atiduoti finansų žemę tik tuomet, jeigu final atsižadėtų nuo Kerelijos. Final su tuo nesutiko ir pametė derybas išvažiavo namo.
Dabar Sovietų Valdžia sutiko savo nusistatymą pakeisti ir derybos vėl eina. Finų nusistatymas linkui Kerelijos yra toks, kad pagal pačių gyventojų apsiprendimą Kerelija linksta prie Finlandijos. Iš viso Kerelijos žemėj yra 220,000 gyventojų, o rusų tarp jų tik 41,000. Dabar Kerelija yra užimta sovietų kariuomenės, bet suvažiavę andai devynių apskrįčių atstovai nutarė reikalauti, kad sovietų kariuomenė būtų ištraukta, o Kerelija priskirta prie Finlandijos.
Final yra giliai įsitikinę, kad Sovietų Rusija sutiks atiduoti Kereliją ir Pečenos Finlandijai ir kad šį mėnesį bus padaryta taika.

RUŠAI PAĖMĖ ANGLŲ KANUOLIŲ.

Bolševikų vyriausybės pranešimas sako, kad Brest-Litovsko šiaurėje raudonoji armija išėjusi ant aikštės, kuomet pietvakarius nuo tos tvirtovės verdanti atakliausia kova. Vladimir-Volinskio apilinkėje raudonoji kariuomenė, prieš spaudžiamą, pasitraukė už Bugo upės.
Laikė mušio apie Lembergą (Galicijoj), bolševikai paėmė 300 lenkų nelaisvėn ir tris naujas anglų kanuoles.
Pietų Rusijoj sumuštos Wrangelio ekspedicijos liekanos po priedanga laivyno artilerijos susėdę į laivus Azovo juroj ir nuplaukė.

JOFFE VAŽIUOS RYGOJ.

Rusų taikos delegacijos galva Rygoje bus Joffe. Kiti delegatai bus Obolenskis, Manuilskis ir Kirov. Be to, bus du ekspertai, prof. Bogolepov ir Novitski, ir trys sekretoriai.

Rusai rengiasi Rygon.

LAUKIA TIK GVARANTIJŲ NUO LATVIJŲ.

Tuo tarpu rusų lenkų fronte eina mušiai.
Nors taikos derybos Rygoje artinasi, bet musiai tarp lenkų ir rusų eina kaip ejo. Generolo Budeno kavalierija, kurią lenkai gyresiai andai visiškai "sunaikinę", kaip parodo Čicerino pranešimas, tebėra da gyva ir atakuoja lenkus.
Rusų taikos delegacija Rygon da neišvažiavo, nes latvių valdžia da negvarantavo jos darbininkams asmenis neliečiamybės. Čicerinas pasakė, kad kaip tik neliečiamybė bus gvarantuota, delegacija tuojuos išvažiuos. Kuomet derybos ejo Minske, tai rusų buvo gvarantuota pilna neliečiamybė visiems lenkų delegatams ir jų darbininkams. Vaikščioti po visą miestą jie negalėjo, nes buvo karės stovis, bet jų asmenis ir dokumentų neliečiamybė buvo pilnai gvarantuota. Tuo tarpu latvių valdžia gvarantavo neliečiamybę tik rusų delegatams ir ekspertams, bet ne darbininkams. Pakol tokia gvarantija Rusijos ir Ukrainos delegacijoms nebus duota, delegacijos negalės Rygon važiuoti, sako Rusijos užsienio ministeris Čicerinas.

Lietuva perka laivyną.

KOMISIJA LONDONE DERA 4 GARLAIVIUS.

Ketina atidaryti savo liniją tarp Klaipėdos ir New Yorko.

"Christian Science Monitor" korespondentas praneša iš Londono šitokių žinių:
Is autoritetiškų šaltinių aš sužinojau, kad Londone dabar yra finansinė Lietuvos komisija, kuri buvo atsiųsta čionai nupirkti tris ar keturis didelius garlaivius, kad įsteigus tikrą jūrinių linijų tarp Klaipėdos ir New Yorko. Lietuvos garlaiviai vaikščios per Angliją.
Informuotojas man pasakė, kad bolševikams pasitraukus, Lietuva greitai atsigaus ir finansiškai kas diena darosi tvirtesnė. Jai tečiaus stinga priemonių eksporto ir importo prekybai, todėl ji Klaipėdos uosto išsivystymą ji žiuri kaip į svarbiausį veiksnį savo prekyboj. Rusijai taipgi bus daug naudos iš to uosto, nes jis buna atdaras per apskritus metus (neužšala), o Lietuva darydama taiką sutiko, kad rusams būtų leidžiama siųsti savo prekes per Lietuvą be maito.

NORVEGIJOJ NERAMU.

Norvegijoj prasideda aštiri klesų kova. Geležinkelio ir uostų darbininkai rengiasi į generalį streiką ir ketina suparalizuoti visą šalies gyvenimą, jeigu iki 20 d. šio mėnesio nebus išpildyti jų reikalavimai. Buržuazija tuo tarpu organizuoja streiklauių armiją, kuri, darbininkams sustreikavus, galėtų užimti jų vietas. Norvegijos valdžia labai atžagareiviška. Parlamente yra tik 18 socialistų. Ministerijai susideda iš 8 atžagareivių ir tik dviejų liberalų.

Ketvirtas bankas uždarys.

Pereitą pėtnycią valdžią uždarė Bostono Prudentia Banką. Uždarymo priežastis esanti tame, kad pastaruoju laiku daug indelių iš to banko buvo išimti, o kiti pinigai paskolinti netikusiom sąlygom. Nors bankas turto turi, bet to turto negalima esą paversti pinigais. Tame banke yra Massachusetts valstijos padėta \$40,000 pinigų. Bostono miestas seniaus irgi laikydavo tame banke savo pinigus, bet pastaruoju laiku išėmė. Tai jau ketvirtas bankas šį rudenį Bostone uždarys.

KANADOS DARBININKŲ KONGRESAS.

Mieste Windsor, Ontarios provincijoj, šį panedėlį atsidarė Kanados darbininkų sąjungų kongresas. Delegatų iš visų Kanados kraštų susirinko apie 500. Kongresas tęsis apie savaitę laiko. Tarp kitako bus svarstoma darbininkų santikiai su darbdaviais, su valdžia, kova su brangumu, dalyvavimas politikoje ir ateivystės klausimas. Vadai tikisi, kad radikalai stengsis paimti kongresą į savo rankas, todėl laukiama triukšmo.

Lietuva perka laivyną.

KOMISIJA LONDONE DERA 4 GARLAIVIUS.

Ketina atidaryti savo liniją tarp Klaipėdos ir New Yorko.

"Christian Science Monitor" korespondentas praneša iš Londono šitokių žinių:
Is autoritetiškų šaltinių aš sužinojau, kad Londone dabar yra finansinė Lietuvos komisija, kuri buvo atsiųsta čionai nupirkti tris ar keturis didelius garlaivius, kad įsteigus tikrą jūrinių linijų tarp Klaipėdos ir New Yorko. Lietuvos garlaiviai vaikščios per Angliją.
Informuotojas man pasakė, kad bolševikams pasitraukus, Lietuva greitai atsigaus ir finansiškai kas diena darosi tvirtesnė. Jai tečiaus stinga priemonių eksporto ir importo prekybai, todėl ji Klaipėdos uosto išsivystymą ji žiuri kaip į svarbiausį veiksnį savo prekyboj. Rusijai taipgi bus daug naudos iš to uosto, nes jis buna atdaras per apskritus metus (neužšala), o Lietuva darydama taiką sutiko, kad rusams būtų leidžiama siųsti savo prekes per Lietuvą be maito.

NORVEGIJOJ NERAMU.

Norvegijoj prasideda aštiri klesų kova. Geležinkelio ir uostų darbininkai rengiasi į generalį streiką ir ketina suparalizuoti visą šalies gyvenimą, jeigu iki 20 d. šio mėnesio nebus išpildyti jų reikalavimai. Buržuazija tuo tarpu organizuoja streiklauių armiją, kuri, darbininkams sustreikavus, galėtų užimti jų vietas. Norvegijos valdžia labai atžagareiviška. Parlamente yra tik 18 socialistų. Ministerijai susideda iš 8 atžagareivių ir tik dviejų liberalų.

Ketvirtas bankas uždarys.

Pereitą pėtnycią valdžią uždarė Bostono Prudentia Banką. Uždarymo priežastis esanti tame, kad pastaruoju laiku daug indelių iš to banko buvo išimti, o kiti pinigai paskolinti netikusiom sąlygom. Nors bankas turto turi, bet to turto negalima esą paversti pinigais. Tame banke yra Massachusetts valstijos padėta \$40,000 pinigų. Bostono miestas seniaus irgi laikydavo tame banke savo pinigus, bet pastaruoju laiku išėmė. Tai jau ketvirtas bankas šį rudenį Bostone uždarys.

Tautų Lyga svarstys Lietuvių-Lenkų ginčus.

SITO PRAŠĖ PATI LENKIJA.

Abidvi šalys kviečiamos atsiųsti savo atstovus Paryžių.

Londonas. — Tautų Lygos Taryba nutarė peržiūrėti sekanciam savo susirinkime Paryžiuje 16 rugsėjo lietuvių-lenkų nesutikimus. Šito prašė pati Lenkija. Abiejų šalių valdžios gavo jau pakvietimą prisiųsti savo atstovus į Paryžių, kuomet atsidarys Tautų Lygos Tarybos posėdžiai tenai.
Paduodama skunda ant Lietuvos, Lenkija savo notoj pripasakojo Tautų Lygos Tarybai, kad traukiant lietuvių kariuomenę iš Rusijos, Lietuvos valdžia padariusi su bolševikais sutartį ir davusi raudonajai armijai teises naudotis Lietuvos teritorijomis ir steigti tenai papėdžių. Šitoks pasiūlymas vienas jau laužęs Lietuvos neutralitetą karėje tarp Lenkijos ir Sovietų Rusijos.
Traukianties atgal, sako lenkų nota, Lenkijos kariuomenė turėjo apleisti Augustavą, Suvalkus ir Seinus, kurios Vyriausios Sąjungininkų Taryba 8 gruodžio 1919 metų yra pripažinusi Lenkijai.
Lietuvių kariuomenė tuojuos šitą plotą užėmusi ir pradėjusi persekioti lenkų gyventojus. Kuomet lenkų armija atrėmė bolševikus ir vėl atėjo pas Augustavą, Lietuvos valdžia pareiškusi, kad ji nepripažįstanti seniaus nustatytų rubežių ir pareikalavusi, kad lenkai trauktusi už Augustavo-Grajevo linijos.
"Lenkų kariuomenė bandė įsą laiką išvengti kraujo oraliejo," sako paliokų skundas, "bet 2 d. rugsėjo lietuvių kariuomenė užpuolė lenkų kavalieriją Seinuose ir švijo ją. Keturi lenkai buvo žmūsti. Paskui lietuvių kariuomenė užėmė Suvalkus ir, tarės neapskelbus, žengė ant Augustavo. Buvo patirama, kad su lietuviais veikia bolševikai.
"Todel Lenkijos valdžia paduoda šituos faktus Tautų Lygai ir prašo panaudoti visas priemones, kad sustabdytų Lietuvos valdžios sebravimąsi u sovietais ir privertus ją išžadėti keistų jos žingsnių, idant Lenkijai nereikėtų pradėti karę su seseriška tauta."
Po šituo skundu pasirašė lenkų užsienio ministeris unigaikštis Sapieha.
Bet lenkai čia meluoja. Jie kelia didžiausį lėrmą del lietuvių užpuolimo 2 rugsėjo. Bet jie nesako, kad jie pirma užpuolė lietuvius 30 rugpjūčio. Kuomet lenkai ruėjo jau toli už Seinų už Augustavo, ir įsiveržė tik Lietuvon apie 50 mylių, ta-

LIENKAI TAIKOS KONFERENCIJON NESISKUBINA.

Lenkų delegacijos kelionė Rygon buvo atidėta iki nedėlios, o paskui ji turėjo išvažiuoti kaip panedėlį iš Varšavos į Dancigą, o iš tenai jurėmis Rygon. Tas parodo, kad prie taikos lenkai nesiskubina. Sakoma, kad francuzai juos prilaiko. Wrangelio stabo viršininkas taipgi esąs Varšavoj ir dedas visas pastangas, kad pratesti lenkų rarę su rusais, nes kuomet lenkai su rusais kariauja, tai generolui Wrangelui lengviau. Bet Lenkijos žmonės esą tenai ištroškę taikos, kad lenkų delegacija turėsianti Rygon važiuoti — nori ar nenori. O sykį ji nuvažiuos, taika busianti padaryta. Apie tai nesą abejones.

Dalykų žinovai tvirtina, kad lenkų delegacija negalinti išsirengti Rygon delto, kad lenkai tarp savęs nesutarto del taikos išlygų. Tikrai pastovios taikos lenkai nesitiki. Bet žmonės nori, kad kokia nors sutartis būtų padaryta, taip kad didelės karės išlaisd būtų sustabdytos, ukininkai galėtų sugrįžti prie savo darbo ir kad būtų galima pareikalausti iš valdžios reikalingų reformų, kurios del karės buvo atidėtos.

LENKŲ VALDŽIA NESUKALBAMA.

Varšava. — Lenkų užsienio ministeris gavo nuo Lietuvos valdžios notą, kurioj Lietuvos valdžia atsisako atitraukti savo kariuomenę už Focho nustatytos linijos, o pataria susaukti Mariampolėj konferenciją, kad nustatytų naują demarkacijos liniją.
Užsienio ministeris Sapieha turėjo su kitais ministerais pasitarimą ir paskui paskelbė, jog Lenkija nusiuntusi reikalavimą, kad lietuvių pasitrauktų už Focho linijos be jokių tolimesnių diskusijų. Jeigu lietuvių pasitrauks, tai lenkai sutiksį laikyti su lietuviais konferenciją del rubežių, kitaip — ne. Lenkai taipgi nori gvarantijų, kad lietuviai nedraugautų su vokiečiais, nei su Rusijos bolševikais.

Galicijos pasienyje rusų armija pradėjo afensivą abiem Brodų pusėm ir eina ant Lembergo.
Pasiųsta gen. Wrangelio ekspedicija į Kubaną tapo visiškai bolševikų sunaikinta.

True translation filed with the post-master at Boston, Mass., on Sept. 15, 1920, as required by the Act of October 6, 1917.

APŽVALGA

PATARIA ĮVEST ANGLŲ KALBĄ LIETUVOJE.

Jurkunas. Seinius rašo kaunišką "Lietuvą" apie tarptautinę kalbą. Jis sako, kad Lietuvai reikalinga tarptautinė kalba, kaip ir rankis įvairių tautų žmonėms susikalbėti. Jo nuomone, anglų kalba esanti lengviausia ir geriausia atatin-ka gyvenimo reikalams, todėl tą kalbą jis ir pataria prifinti tarptautine kalba.

"Lietuvos Ukininkas" su tuo nesutinka, nes senai jau esą išrodyta, kad nei vienos tautos kalba netinka ir tarptautinę kalbą, nes tuomet ji būtų keliamą augščiau kitų kalbų. Antra vertus, įvedus anglų kalbą, su laiku kai kuriose šalyse žmonės galėtų ištautėti ir virsti anglais. Taip galėtų atsitikti ir su Lietuva.

Tas tiesa. Tarptautinės kalbos reikalas gyvenime senai jau jaučiamas, tačiau žmonės šituo žvilgsniu yra da tiek kudiški, kad jiems rodosi, jog priimti kitos tautos kalbą būtų pažeminimas jų tautinei kalbai. Delto buvo jau kelias kartus bandoma padaryti dirbtinę kalbą. Geriausio pasisekimo iš visų tu kalbų turėjo "Esperanto", kurią sustatė Dr. Zamenhof. Francuzijoje, Anglijoje, Vokietijoje ir Rusijoje šita kalba buvo įvesta ir kaikuriose mokyklose. Amerikoje yra ir esperantininkų draugija, kuri turi apie 10.000 narių. Ohio valstijoje Esperanto kalba yra išguldoma augštesnėse mokyklose (high schools), o Massachusetts valstijoje — Technologijos Institute.

Tečiaus kol kas Esperanto yra da labai netobula ir susideda vos tik iš apie 2.000 žodžių, taigi da "biednė", negu lietuvių kalba. Išbulintu kalbos, kaip antai anglų, vokiečių, francūzų, turi daugiau kaip po 100.000 žodžių.

Žiurint į pasaulį altruizmo žvilgsniu, priimti kurios nors tautos išbulintą kalbą tarptautine kalba yra netik galima, bet ir reikėtų. Kad ir ištautėtų mažesnės tautos, tai juk nedidelis būtų daiktas. Daleiskime, kad visi lietuviai rytoj pabudavo savo kalbą užmirę, o išmokę anglų — ar jie būtų nukriaušę?

Paklauskite bent vieno anglo, ar jis jaučiasi labai likimo nuskriaustas, kad jis ne lietuvis, o anglas? Jis jums atsakys, kad jis nieka- dės savęs ant lietuvių nemainytų.

Bet nereikia nei anglo. Paimkite Amerikoj augusį lietuvių, kuris moka da lietuviškai ir gerai yra išmokęs angliskai, ir paklauskite jo: kuria tu dviejų kalbų jis sau pasiliktu, jeigu vienos jam reikėtų išsivadėti? Jūs pamatysite, kad jis pasilik- angli kalbą.

Kalba visuomet yra geresnė ta, kuri yra plačiau civilizuoto pasaulio vartojama ir geriau išbulinta.

Geriausią gi kalbą būtų ta, kuri būtų vartojama visam pasaulyje. Todel, altruizmo žvilgsniu žiurint, juo greičiau kalbų skirtumas ant žemės išnyks, tuo geriau bus žmonijai.

Žinoma, patriotui tokia mintis yra baisi. Jis — kaip tas francūzų poeto aprašytas gaidys: atsistojes ant savo šiukšlinio gieda tik šiu kšlynui tinkamą giesmę, ir didžiūojasi, kad jeigu ne jo giesmė, tai saulė iš ryto netektų!

IR JIE NORI KARDO.

Tulas laikas atgal vyčiai buvo nutarę nupirkti aukso kardą ir nusiųsti jį Lietuvos generolui Žukauskui dovanų. Tuo tikslu jie buvo įsteigę "kardo fondą" ir rinko aukas.

Bet vėliaus, kuomet paaiškėjo, kad generolas Žukauskas yra lenkų šalininkas, vyčiai savo nutarimą atmainė. Pastarasis jų savai- mas nutarė:

"Aukso kardo fondą didinti ir sukėlus reikalingą sumą, kardą nupirkti ir įteikti Lietuvos valstybei su išlyga, kad ant jo būtų išrėžtas vardas pavardė žymiausio Lietuvos generolo kare už nepriklausomybę."

Šitas vyčių nutarimas labai patiko Brooklyno "Laisvė", ir 209-tam numeryje ji sako:

"Labai gerai, kad vyčiai tą kardą skiria valstybei, nes kada Lietuvą užvaldys darbininkai, tai ir tas kardas pakliūs į jų rankas. Tuomet ant antros pusės galima bus išrėžti V. Kap- suko vardą-pavardę."

Vadinasi, kardo klausimu musiškaiai komunistai niekuo nesiskiria nuo vyčių: ir vieni mato jame garbės, ir kiti mato garbės.

ŠNIPŲ UZMOKESTIS.

Frainos "partijos" organas "Laisvė" nusiskundžia, kad valdžia nevisuomet tinkamai savo šnipams atlygi- na. Rugsėjo 4 numeryje ji rašo:

"Daugelis mėgsta buržuazijai pasidaruoti, kad paskui gaus siltesnes vietas. Bet kartais buržuazija nekaip atsi- moka savo tarnams. Pav. karo laiku daugelis tarnavo šnipais, daugelis gyventojų teikdavo naudingų valdžiai žinių. Val- džia tais laikais nepaisė, ar tie šnipai piliečiai, ar verti pasi- kėjimo, bet noriai priminėjo nuo jų visas teikiamas žinias. Pranešėjai manė, kad paskui, karui pasibaigus, galės gauti atlyginimą už savo triusus."

Tečiaus jie to atlyginimo negavo, sako "Laisvė".

Bet tai nevisai tiesa. Kiek žinoma, Fraina už orga- nizavimą "komunistų parti- jos" gaudavo gerą algą iš šnipų departamento. Yra žmonių, ka matė to departa- mento ir čekius su Frainos parašais.

SOCIALDEMOKRATŲ SKILIMAS.

Kuomet Lietuvos taikos sutartis su rusais tapo pa- duota Steigiamam Seimui patvirtinti, socialdemokratų nuomonės pasidalijo: vieni stojo už sutarties patvirtini- mą, kiti — prieš.

Mes patariam skaitytojui perskaityt straipsnį "Lietu- vos taikos sutarties retifi- kavimas", kur aprašomos dviejų socialdemokratų kal- bos Steigiamam Seime. Tas straipsnis telpa šiame "Ke- leivio" numeryje. Mes jį perspausdinom iš "Socialde- mokrato".

Apie ta sutartį kalbėjo so- cialdemokratų Kairys ir Plečkaitis. Juodviejo kalbos taip priešingos viena kitai, kad rodos, ne tos pačios parti- jos žmonės kalba. Kuomet Kairys peikia Lietuvos val- džią, kad ji per mažai iš Ru- sijos išsiderėjo, ir pataria taikos sutartį atmesti, tai Plečkaitis nurodo, jog rusai davė lietuviams taip daug, kad daugiau jau nieko rei- kalauti iš jų negalima. Kai- rys protestuoja prieš bolše- vikų okupaciją ir mato Lie- tuvai didelį pavojų iš sovie- tų pusės, tuo tarpu Plečkai- tis nurodo, kad bolševikai atvadavo lietuviams Vilnių nuo lenkų, ir sako, kad tik

tarybinę Rusiją gali būti Lietuvos nepriklausomybės viltis. Jeigu sovietų valdžia griūtu, jeigu jos vietą užim- tų Kolčakai, tai sudėiu būtų Lietuvos nepriklausomybei, sako Plečkaitis. Todel jis džiaugiasi, kad su Rusijos darbininkais padaryta tai- kos sutartis ir pataria tą su- tartį patvirtinti. Kaip žinia, ji jau patvirtinta.

Mums rodos, kad Plečkai- tis nuomonė yra sveikesnė ir teisingesnė.

K. ŠLIUPAS BUVO ARE- TUOTAS.

New York "Evening Post" korespondentas A. Ruhl, kuris atvyko Vilniun tuojaus pasitraukus iš tenai rusams, praneša šitokių ži- nių:

"Per tris okupacijos savaites bolševikai padarė daugybę are- stų ir egzekucijų. Sako, kad jų arestų ir žudynių skaičius sie- kias šimtų, nors tikrų žinių da- nėra. Man pačiam teko matyti paliuosuojant keturiasdešimtį civilių kalinį, kurių keliolika buvo bolševikų pasmerkti eg- zekucijai. Kai kurie buvo are- stuoti dėl to, kad mainais jie ne- norėjo priimti bolševikų pinigų taja kaina, kaip bolševikai kad reikalavo. Į "Cezvičikos" (ne- pagrasto revoliucinio tribunalo) rankas buvo patekęs ir Kei- stutis Šliupas, daktaro Šliupo sunus, kuris atvyko čia kartu su kitais Amerikos lietuviais. Revoliucinis tribunolas, iškvo- tės jį iš pat panagės, galų gale paleido. Tarp painių į Rusiją įkautų buvo grafas Antanas Štikovčius, narys plačiai pasi- šakojusios Seimynos, turinčios Lietuvoje milžiniškų nuosavy- bių."

Paskutinįją savaitę Vil- niuje ėjusį didžiausią propogandos kovą tarp lietuvių ir bolševikų Vilniuje darbavosi bolševi- kų naudai netik Z. Aleksa (Angarietis) su Kapsuku. Bet ir sugrįžęs iš Amerikos Stoklickis (žydais), kuris budamas Amerikoje veikė tarp rusų komunistų.

PROSTITUCIJA KATA- LIKISKŲ LIETUVŲ LEGALIZUOTA.

Lietuvos laikraščiai rašo, jog prostitucija dabar tenai taip išsiplėtoj, kad kraštui grėsia bauriausiu ligų epi- demija. Stai Kauno "Lietu- va", valdžios organas, 171- mam numeryje rašo:

"Kareiviai sugrįžę į namus ir užkrės amžina epidemija vi- šą Lietuvą. Tada, vos ėmusi gyvuoti valstybė — tauta ime- nykti: padidės mirtingumas, sumažės gimimas."

"Su venerinim ligom reikia rimtai kovoti. Ligšiol maža kas nuveikta. Prostitucijų reglame- nacija tik sunkina kovą su tom ligom. Reglamentacijos vaisiai visai nežymūs. Buvo tokių, pav. atsitikimų: įsakius eit pas gydytoją, žiurėk visos pro- stitutės dingę — išvažiuo ki- tur arba ėmės neva kito darbo. Arba toks faktas: T. apsk. gy- dytojas kreipėsi į apskr. virši- ninką, kad per miliciją įsakyt visom prostitutėm eit į gydy- toją, kad apžiurėtų. Viršinin- kas raštą įduoda milicijos va- du, vadas — nuovados virši- ninkui; viršininkas — vyres- niam milicininkui. Šis apsidai- res praneša: "...tokių nėra..." O tikrumoj jų netrūksta, ir už- sikrėtusių yra kariškių ir ne kariškių."

"Nebent didžiūos miestuos rasis tokių, kurios norom eis į gydytoją ir ims knygute. Nes- tada jom daugiau pasitikima. Pamenu rusų laikus: einant gatvės joms knygutę kišdavo po nosia."

Taigi pasirodo, kad pro- stitucija katalikiškoj Lietu- voj yra legalė "profesija". Prostitutės gali šitą gėdos amatą varyti, tik reikalau- jama, kad jos turėtų tam ti- kras knygutes su daktaro liudymais!

Organizoukime musų Mokslaeivius.

Šio rašinio antgalvis nu- rodo reikalingumą užpildyti tulą stoką musų visuome- niniame gyvenime. Mums stinga socialistų mokslievių organizacijos. Iki šiol, tar- pe lietuvių, mokslievių or- ganizac. vaisiais naudojosi tik tiktai klerikalai ir tautininkai. Socialistai, nežinau ko- dėl, tuo visai nesirupino. Mokslievių suorganizavi- mas organizacijon ir pa- kreipimas jos tikrai progresy- vėn linkmėn yra labai svarbus dalykas. Socialistai turėtų tuo pasirūpinti bent ateityje. Iki šiol, besimoki- nantieji jaunumėnė naudo- jo tikrai neprogresyviems su- siorvėms: klerikalai ir tau- tininkai. Musų mokiniai, so- cialistinių pakraipų, neturė- dami laike savo mokymosi reikalingų ryšių su ideal- zuojamuoju socialistiniu ju- dėjimu, užbaigę mokslą ir užsiimdami savo profesija, visi dingsta tarpe svetimi- taučių. Lietuvių visuomenė tankiausiai nežinoma, kad randasi tokie žmonės. Man pačiam žinoma pus-tuzinis su doktorato laipsniais asme- nų, labai artimų darbininkų klesos išlyuosavimo idėjai, bet visi atsitolinusiu nuo to judėjimo aktyvio darbo. Čia yra kalta ta aplinkybė, kad mokinanties, jų gyven- mo sunkiausiuoju laiku lie- tuvių darbininkų judėjimas apie juos visai nesirupino, buvo jiems lyg kokia tai pa- notė, todel užbaigę mokslą, tarsi atsilvygindami, jie lie- ta tam judėjimui tikrais po- suniais ir nepaiso apie jį. Taip kartosis ir ateityje, jei- gu nebus pasistengta suor- ganizuoti tie musų socialis- tinių persitikrinimų moks- laeiviai.

Tokių mokslaeivių suor- ganizavimo klausimu tat ir rašau ši rašinėlį, norėdamas žemiau nupiešti tokios orga- nizacijos pageidavimą tik- slą, galimą struktūrą ir ne- kuriuos daleistinus veikimo būdus. Tikiuos, kad šis ra- šinėlis atkreips į save visu- menės dėmą, ir tuo budu ma- žu ir prieisime prie tos or- ganizacijos sutvėrimo kon- krečio darbo pradėjimo.

Mokslaeivių organizacijos tikslas.
Mano pageidaujamos or- ganizacijos tikslas galėtų būti keleropas.
Vyriausiuoju jos tikslu turėtų būti užmezgimas są- ryšio tarpe socialistų moks- laeivių. Besimokinančiam socialistui turėtų būti žino- mi kiti mokslieviai vien- ninčiai. Jam reikėtų duoti progos su savo vienminčiais mokslaeiviais pasidalinti ži- nioimis apie mokymosi są- lygas ir studijuojamų pro- fesijų galimybes. Jis netu- rėtų būti vienu vienas, tarsi gėrioje paklydęs, be kelro- žio, be patarimų, sen- ten klaidžiojantis, įeiskantis ke- io dasigriebimui prie moks- lo saulės nušviestos aikštės, kad po tam galėjus lengviau pakvėpuoti ir pasilsėti po savo ilgų, sunkių ir vargin- gų mokymosi metų. Tokia kova sunki. Kur-kas leng- viau būtų, jei musų moki- niai būtų savo idėjos orga- nizacijos ryšiais suvienyti. Tas jiems duotų daugiau spėkos, daugiau žinojimo, ir padarytų tą kovą linkni to- saulės aikštės mažiau al- sinančią ir kur-kas gyvesnę.

Kitas tokios organizaci- jos tikslas galėtų būti ir nuodugnėnis susipažini- mas su socializmu. Tas labai reikalinga. Šiandien musų mokslaeiviai besimokinda- mi ko-nors specialio, su so- cializmu plačiau nesusipa- žįsta, tankiai visai apie tai pamiršta. Tas iš dalies išai- kinama didžiūmos Ameri- kos mokyklų nepaisymu apie visuomeninius moks- lius. Mokslaeivių organizaci- ja tą trukumą šiek tiek ga- lėtų sumažinti. Tą ji galėtų atlikti pasistengimu nuo- dugniai supažindinti savo narius su socializmu ir kitų radikalių mąstymų moki- mais. Ji galėtų prirengti savo narius prie nuoseklaus socializmo idėjos skleidimo, kas jiems vėliaus gyvenime, reikalui esant, galėtų labai susitaikyti.

Tokia organizacija, nors netiesioginai, bet labai įte- kingai, veikty palaikymui reikalingos augstumos mu- sų rašomųjų straipsnių ir visuomeninio veikimo. Šian- dien, nesykj reik rausti skaitant musų vieno kito moksleivio arba net asmenų turinčių doktorato laipsnį, straipsnius, arba girdint tuos susirinkimuose aiški- nant visuomenės reikalus. (Populiarizavimas moksli- nių dalykų labai pageidau- jamas, bet jis lieka prasi- lengimu prieš mokslą ir vi- suomenę, kuomet "popula- rizuojamas" dalykas aiški- namas, žmonėms suprant- noje kalboje, suteikia visai netiesingą supratimą.)

Toji organizacija galėtų aipti rūpintis remimu pa- sisekimu žadančių moksle- ių, bet neturinčių mokini- nių reikalingo išteklius. Tas būtų galima atsielti pa- laikymu organizacijoje mo- kslą baigusiuoju ir priėmimu nariais šiaip jau asme- nų, verty organizacijos tiks- lai.

Organizacijos struktūra.
Tokia organizacija turėtų apimti musų mokslievius netik kokioje vienoje apie- linkėje, bet visoje Šiaurinė- je Amerikoje. Mokslieviai esantys vienoje mokykloje, galėtų ten suorganizuoti sa- vo kuopą: penki, arba net tris asmenys galėtų ją suda- ryti.

Apart narių-mokslievių, galėtų but da kitos rūšies kuopos. Tose prigulėtų pri- mesnieji mokslieviai-nariai, baigusieji ir nebaigusieji mokslą, ir asmenys pasieku- sieji užtektinai augstą ap- vietos ir kulturinį laipsnį be mokyklų, bet galintys sa- vo prigulėjimu organizaci- oje daug jai gero atlikti.

Didesniuose miestuose moksleivių ir senesniųjų narių kuopos galėtų tverti savo kluibus. Jie būtų lavi- nimosi, draugiškumo ir rek- reacijos centras.

Mokestis nuo moksleivio turėtų būti mažas, bet senes- nieji nariai privalėtų moki- ti augstesnes mokeskis.

Organizacijos veikimas.
Organizacijos švietimo veikimas turėtų susidėti iš rengimo diskusijų, konfe- rencijų ir lekcijų.

Diskusijų konferencijose būtų galima gvildinti die- nos klausimai, arba įvairių teorietinių visuomenės page- rinimo plėnų galimas prak- tiškas pritaikymas gyveni- me. Didesniuose miestuose, kur randasi musų persitik- inimų mokyty žmonių, to- kias diskusijas turėtų būti gana žingeidžios. Jose būtų galima išgirsti žingeidžių minčių ir įgyti naudingų ži- nių ir supratimų.

Apart diskusijų, turėtų but rengiami ir lekcijos. Jas privalėtų skaityti tik tam tikslui kvalifikuotieji orga- nizacijos nariai. Jų klausy- tis galėtų but prileidžiama ir publika.

Pagalios, kuomet organi- zacija sutvirtės finansiniai, tada būtų galima leisti ir savas žurnalas. Jame turė- ty tilpti ne naujokų straips- neliai, bet tikrai visuomeni- nių mokslų nuodugnus raš- tai. Jis turėtų but ne tribu- na besimonančio jaunumė- nės rašteliams, bet jų ir pu- blikos žinių ir žinojimo šal- tiniu.

Užbaigiant.
Tai tokia mano nuomonė apie reikalingumą mokslie- vių organizacijos, apie jos tikslą, struktūrą ir veikimą. Dabar melsčiau kitų asme- nų, indomaujančių tuo klau- simu, išreikšti savo nuomo- nę. Kuomet žinosime vienas kito mintį tuo klausimu, tuomet, jei matysime reika- lą, galėsime bandyti patį or- ganizavimo darbą.

Pradedant savo organi- zacija, žinoma, turėtume imti atydon esančias socia- listams prielankias moksle- ių draugijas. Jos galėtų patarnauti net kaip orga- nizacijos pradžia.

A. K. Pivesietis, Ph D.
New York
University Hights.

Skaitytojų pastabos.
Vaistas komunistams išgy- dyti.

Aš girdečiau, kad komuni- stų papirijos kunigas Frai- na labai serga. Buvo išleisti popierėliai apie tos ligos stovį. Bet komunistai, ma- lydami, kad tai komunija, pradėjo valgyti tuos popie- rėlius ir delto apsirgo patis. Aš nurodysiu tikrų vaistų, kurie išgydys komunistus. Tų vaistų vardas "Kelei- vis". Tegul komunistai nusi- perka augščiau nurodytų vaistų, t. v. "Keleivį", per- skaito jį išlėto, apmaste ge- rai, kas ten parašyta, o pa- matys, kad į savaitę laiko jie bus sveiki. Kaštros jiems tai tik \$2 metams, ir dau- giau sirgti jau nereikės.

K. Sab-as.
Jeigu kas nori titulu, tai tegul tik parašo, kad "Lais- vė" per pereitą pusmetį tu- rėjo \$300.00 deficitą, tai tuojaus gaus "provokato- riaus" titulą. Bet kas gi kal- tas, kad del jos redaktoriaus burnojimų skaitytojų skai- čius "pakilo" nuo 7,000 iki 4,000? Ar tai "Keleivio" ko- respondentai kalti?

"Laisvė" sako, kad "Kelei- vis" pats gyvenas skandaly- gaudinė, tadel manas, kad ir kitur tokių skandaly yra. Na, o "Laisvė", budama pro- vokatorių partijos organu, mano, kad visi yra "provo- katoriai".

Ar jus žinot, kad vienas dabartinis "Laisvės" redak- torių yra liuosu noru kariu- menėj tarnavęs, bet kaip tik pradėjo karę siausti, jisai užmė "Laisvės" redakcijoj vietą? Kas gali tikrinti, kad ne Fraina ji tenai įstatė? Juk tikri revoliucionieriai į kariumenę liuosu noru nei- na!

Ragutis.
AR ŽINOT, KAD—
Šveicarija turi apie \$365, 202,900 skolų, kas reiškia a- pie \$35 ant galvos, o šalies turtai apskaitoma į \$6,000, 000, kas reiškia apie \$1,400 ant galvos. Todel piniginių žvilgsniu Šveicarija šian- dien stovi geriausia iš visų Europos valstybių.

Lietuvos Taika ar Karas?

Taikos sutartis su Rusi- jos darbininkų valdžia rati- fikauta, o visas kraštas yra karo stovy, kariumenės skai- čius auga kasdien.

Galima manyti, kad čio- nai "nesusipratimas."

Ištikrujų gi dabartinės valdžios aiški ir nuosaki politika — tai karas su savo krašto piliečiais.

Taika labai reikalinga plačioms darbo minioms ko- vai už savo pilietines teises ir ekonominius reikalus. Taikai įvykus krašte, darbi- ninkai gal įtempti savo pa- jėgas tų organizacijų su- tvėrimui, be burių jie negal išsivaduoti nuo išnaudoji- mo.

Bet kol kas mes matome tik rengiamasi karan, o tei- singiau — karas eina be pa- liaubos; karas eina ne su ga- lingais ar silpnais kaimy- nais.

Jau ir be karo stovio įve- dimo velkė konstitucija tik ant popieros, o nuo politinių kalinį kalėjimui nepasi- liuosuoja.

Teisybė, amnistija paliuo- savo iš kalėjimų dalį kalin- nių, bet tik dalį, nes einant įvairių įvairiausių įstatymų paragrafais, o dažnai ir be įstatymo ir be paragrafo, prikimšti buvo kalėjimui augščiau saiko ir normos.

Karo stovis aukų skaičių žymiai padidina.

Valdžia skelbia revoliuci- niam susipratusiam prole- tariatui karą, proletariatas tą karą priima, ves tą karą be paliaubų iki pergalės.

Tik proletariatui pergalė- jus įvyks taika.

Dabartinei valdžiai nėra baiesnės šmėklos, kaip Ru- sijos tarybų valdžia, o suda- rant taiką, vis tik pasizadė- jius savo piliečius pa- liuosuoti nuo hausmės už veikimą Rusijos tarybų val- džios naudai.

Cionai jau ir yra proleta- riato laimėjimas kovoje su proletariatu priešų, bet lai- mėjimas nedidelis, nes ne- musų pačių darbininkų or- ganizacija savo įėjomis lai- mėjo: o tas daug reikiška: šiandieną iš kalėjimo paleis, o rytoj į tą patį kalėjimą įkės, jeigu darbininkai netu- rės stiprių ir susipratusių organizacijų.

Prieš darbininkų klase karą vedamas visu plačiu frontu. Darbininkų profes- nės sąjungos negali veikti, nes apskrities ir miestų vir- šininkai jų įstatų neregist- ruoja. Taip yra Kaune, taip yra visoje plačioje Lietuvoj.

Skustis nėra kam ir nėra reikalo, nes Seimo dauguma palaiko karą prieš savo poli- tinis priešus ir darbininkų profesines sąjungas.

Socialdemokratų frakci- jos interpeliacija delei dar- bininkų spaudos persekioji- mo, profesinių organizacijų veikimo varžymo, areštų, kraty — dauguma Seimo at- meta.

Profesinės darbininkų or- ganizacijos negal išleisti sa- vo laikraščio: vieną ušdarė, kitą ušdarė, o už ką tą pada- rė — ir patsai prokuroras negal pasakyti. Visi mėgini- mai susikalbėti, išgauti lei- dimą eina niekais.

Darbininkai žino, kad pri- ėmus karą, o nepriimti ne- gal, jeigu nenorima pasilik- ti vergais, kad vienintelis jų ginklas — organizacija; ir tik organizacija prie visų aplinkybių pergalės prieik; pasiremti ta organizacija tur pačių darbininkų.

("Socialdemokratai")

Kas nieko neveikia
To niekas nepaisa

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas eikito ir rašo
Tas duonos neprašo

PHILADELPHIA, PA.

Vargonininkų prakalbos.

Rugšėjo 1 dieną Lietuvių svėtainėje įvyko vargonininkų prakalbos. Plakatuose nebuvo pasakyta, kokiam tikslui tos prakalbos buvo rengiamos, tik nurodyta, kad dainuos buvęs šv. Kazimiero bažnytinis choras po vadovyste J. Hodelio. (Hodelis pirmiau buvo čia vargonininku; Kaulakiui jį išvairius, vyčių chorą sustreikavo ir neina daugiau į bažnyčią giedoti.) Taipgi buvo garsinama, kad kalbėsias A. Radzevičiaus iš Newarko, garsus vargonų dirbėjas.

Žmonių susirinko nemaža, nes dauguma manė, kad tai bus koks nors protestas prieš Kaulakį, kam jis Hodelį išvarė. Atidarius vakarą, vyčių chorą sudainavo. Vakaro vedėju buvo tulas Miklas, kuris tuojuos pats pirmutinis ir sudrožė "spycių". Pasisakė kalbėsias apie Lietuvą, bet nuvažiuojo į Meksiką, papasakojo apie Meksikos ir Lietuvos pasiluosavimą. Iš jo kalbos žmonės suprato, kad meksikonai lietuvius paluosavo. Vienas parašė ant popieriaus, kad Lietuvą lietuviškai bolševikai paluosavo, ir padavė tą popierių netoli sėdintiui D. rui - Dambrauskui. Dambrauskas parašė atgal: "Gerbiamas skaitytoja, Lietuva išgelbėjo ne lietuviškai bolševikai, bet rusai bolševikai." Reikia, ir Dambrauskas pripažįsta, kad Lietuvą išliuosavo rusai bolševikai; žiūrėsim, kaip ilgai tos nuomonės laikysis mūsų daktaras.

Miklas, pripasakojęs visokių nesamonių, užbaigė. Antras kalbėjo Chimes-Chmieleckas, buvęs kadaise Chicagoj "Lietuvos" redaktoriumi. Jis, jeigu pasimtu geresnę temą, gal ir nebūčiau galėjęs kalbėti, bet šiuo sykiu nieko gero nepasakė.

Trečias kalbėjo A. Radzevičius, tas "garsus" vargonų dirbėjas. Bet kalbėjo taip "garsiai", kad tik pirmoji eilė girdėjo, ko jis nori. Pasakė, kad jie turi sutvėrę vargonų bendrovę ir parduoti ją šerūs; kad tai bendrovė puikiai sekasi; kad ji tiek orderių turi, jog negali apsidirbti. Jam užbaigus, pora mergaičių sudainavo duetą, ir Miklas perstatė Hodelį kalbėti. Publiką juokiasi iš tų vargonininkų, kad jie balso neturi. Pagalio išgirdau, kad jis atkar-to Radzevičiaus kalbą, kad puikiai su vargonais sekasi. Beragindamas pirkti šerūs pasakė, kad vargonai šv. dirbami prie "gera-džiaus" sklepe, kur nei vieto nėra apsisukti, nei kur dirbti. Ar ne puikus biznietas: vienas giria biznietą, kitas sako, kad tenai vienas tik skurdas!

Reikia pastebėti, kad ir iš tų Philadelphiaus tautiškų spitolininkų yra juokų. Jie skverbiasi pirmininkauti prakalbose. Pirmiausia patį drožia ilgiausi "spycių", iš kurių klausytojai vien pasipiktina, kiti kvatoja. Pav., Miklas. Tas žmogus kaip pradeda dukuoti, tai nors truk juokais. Žmonės neturi sarmatos. Kuomet lankėsi Lietuvos Misija, tai Miklas pirmininkaudamas po kožno kalbėtojo pats savo "spycių" rėžė, bet nei vieno kalbėtojaus pravardės nepasakė, kurių ten buvo keturi. Antras toks smarkus vyras prie katalikų yra Bravinskas. Tas irgi panašiai daro.

Kuomet tie pirmininkai

publiką sudemoralizuoja, tai paskui skundžiasi, kad žmonės neaukėja, arba neperka šerų arba bonų.

Prakalbam užsibaigus, žmonės išsiskirstė juokdamiesi iš tų vargonų.

Sia vasarą mūsų citizenų susaidė surengė politiškas prakalbas ir užkvietė angelus kalbėtojus, kad išgarsintų mus "susaidė". Ant tų prakalbų susirinko 23 žmonės. Kalbėtojai rėkė sienom. Nuo to sykio mūsų "susaidė" jau nesigirdi.

Kuriose draugijose darbininkai priguli, ten yra veikliama ir žmonės joms pritaria, o biznierių draugystės puola.

Kataliko Vaikas.

PHILADELPHIA, PA.

Pajieškojimai.

Pajieškau Lietuvį Ukėsų Ratelio. Nejaugi jis po tokio iškilmingo gimimo kojas užvertė? Pamislykit sau, kad šia organizaciją ne darbininkai tvėrė, bet salunininkai, graboriai, šiaučiai, inšurinkai, realstate-menai ir kitoki biznierių. Kaip tai saldziai skambėjo: padarysim milžinišką "citizenų susaidė", tai mums miestas viską duos, ko tik mes norėsim.

Mokėjom mėnesines mokesčius ir laukėm, kada čia iš miesto tie mūsų lietuviški politikieriai parneš. Beaukiant žiūrime, kad mūsų "susaidė" jau kraustosi pas "augščiasis" su "kasierieriu". Prezidentas sako: "dzievaži, mėnes biedno dzuko tie saluninkai neklausio, vienai jau kojas užvertė, kiti skubina gerti, kad greičiau užvertus."

Ir nedyvai, kad kojas užvertė, nes graborius tai "susaidė" konstituciją rašė.

Pajieškau Griniaus su jo banku, tik nepamisykit, kad su klynika, ne! — su banku! Pereitą rudenį buvo užėjusi manija sutverti lietuvių banką Philadelphiaj. Kaip sumanyta, taip ir padaryta. Vieną dieną gausu atvirutė, kur kviečiama slap-tai "išistikimas" ypata susirinkti ant pirmutinio banko mitingo. Nuvažiuoju — ten susirinkę visi biznierių ir pora daktarų. Mat, prie tokių dalykų prastų žmonių nereikia.

Pradėta tartis. Visi sutinka. Tuoju susirašė, po kiek kuris pinigų duos. Pasirodė apie \$25,000 pasizadėjusių. Klausiu, kamgi čia slapta, suaukta, rodosi, viešai geriau, daugiau žmonių suėsi. Grinius paaiškino, kad dabar negalima viešai, nes kunigas Kaulakis sužinoas, tai ir jis gali suorganizuoti banką.

Išrinkta komisija — Grinius su advokatu Paukščiu, kad išimtų visus reikalingus leidimus ir tt. Paskui buvo jau ir viešas mitingas. Bet dabar jau apie 8 mėnesiai kaip nieko negirdėti apie to banko organizavimą. Sakoma, jog valdyba esanti labai užimta. Advokatas Paukštis spardas "foot ball", nes tai jo specialumas esąs. O Grinius irgi "bizi". Gal sakysit, kad vėl daktarauja? Ne: jis dirba dievukus, nes dabar užėjęs sezonas ant dievukų, tai noris savo krautuvę pripildyti dievukais.

Jeigu taip kitų miestų biznierių veikty, kaip pas mus, tai jokios bendrovės neturėtų, ir svarbiausias biznis būtų tik salunas, taip kaip pas mus yra.

Philadelphietis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Šis miestas yra žinomas kaip rakandų (forničių) išdirbystės centras. Miestas nėra didelis. Gyventojų turi apie 140 tūkstančių. Pagal tautos, daugiausia gyventojų yra olandiečiai, po jų seka lenkai, paskui kitų tautų žmonės. Tačiauime gyvenime jie nėra pasižymėję. Jie yra pusėtinai suakmenėję. Lietuviai gyvena žieminių miesto dalyje. Tarp lietuvių randa ir pasiturinčių vertelę.

Miestas švarus. Pačiu miesto viduriu teka upė, vadinama Grand River. Rakandų dirbtuvės išrodo puikiai, tulos jų apsidintos aplinkui medžiais; kaikur matosi indai su kvietkais dirbtuvės languose, kame darbininkai dirba. Išrodo, kad ir dirbė ir da norisi čia dirbti. Bet man už klausus savo draugo, kiek moka tos kompanijos savo darbininkams algos, jis nusišypsojo ir atsakė:

"Taip išrodo, bet kitaip yra. Mokestis netaip jau mažas, mokama nuo 35 iki 50 centų į valandą, o kai kas gauna ir daugiau. Bet dabar įvedė taip vadinamą darbo nuo štukių (piece work) sistemą. Prie darbo bosai liepia darbininkams skubėti. O kurs darbininkų pasipriešina arba nepadaro tiek, kiek kitas, jų tuoju pavaro iš darbo. Todel darbininkai lenktinijuojasi vienas už kito, kad pasirodžius savo bosui geresniu ir kad jis nepavarytų iš dirbtuvės. Unijų jokių nėra. Darbininkai neorganizuoti ir todėl bosams lengva juos išnaudoti.

"Kodel darbininkai neorganizuoja?" užklausu jo.

"Nėra kas darbą pradėtų, o ir sunku: darbininkai tamsūs, nesupranta organizacijos vertės. Gi tie, kurie stotiesi save suorganizavę, prišinas unijos organizavimui. Mat jie eina kartu su Fraina."

Lietuviai čia turi tris puikias savo svėtaines. Tas svėtaines įsteigė vietos lietuvių pašalpinės draugijos. Dvi tų svėtainių nešioja šventųjų vardus. Viena jų priklauso šv. Petro ir Povilo Draugijai, o kita šv. Jurgio Draugijai; trečioji svėtainė priklauso Lietuvos Sunų Draugijai. Pirmosios dvi medinės, pastaroji išsodinta plytomis ir iš lauko pusės gražiai išrodo.

"Keletas metų atgal L. S. Draugijos buvo, vedamas gražus darbas progresolink", sako mano draugas, "bet kaip praėjusiais metais legionieriai (lenkų) išvaikė vieną susirinkimą, tai dabar taip ir neveikiama nieko."

"Na, o vyčiai kaip?"

"Vyčiai", sako, "jie, žinoma, varo savo darbą, ir tai pasakmingai, nes musikiškai komunistai padeda jiems atkalbinėdami žmones nuo skaitymo "Naujienu" ir "Keleivio", kadangi, mat, tuodu laikraščiu nesivado-vauja Frainos sutaistytas plenais."

"O ką manote apie perorganizavimą vietos LSS. kuopos?" paklausiau.

"Su kuopos perorganizavimu da reikia biskį palaukti. Bet žmonės jau pradeda atsipeikėti iš saldaus sapno, ir su laiku, manau, galima bus šį tą padaryti."

"O kas vadovauja komunistam čia, ar yra inteligentų, ar bent taip senesnių socialistų?"

"Nėra", sako draugas, "inteligentų visai, kaip niekuomet jų čia nebuvo. Senes-

nių socialistų irgi nėra. Visi tie komunistai prisirašė prie socialistų neseniai visi su mažais išėminiais yra buvę vyčiai. Jie buvo socialistų priešai seniau po vardu "vyčiai", o dabar jie yra socialistų priešai po vardu "komunistai". Kaip matosi, vardą jie nešioja kitonišką, bet jų supratimas užsiliko tas pats."

Šitaip tai išrodo gražus Grand Rapids. Iš lauko pusės jis turi dailią išvaizdą ir traukia žmogų apsigyventi jame. Bet vidujinė jo išvaizda prasta ačiu pačių darbininkų nesuorganizavimu. Mano manymu atatinamos LSS. įstagos turėtų pasirūpinti pradėti energiškesnį organizavimą darbininkų į LSS. Nes tai ne vienintelė lietuvių kolonija, kur nėra LSS. kuopos. Jų yra ir daugiau. O sąlygos dabar yra geros organizavimui.

Svečias.

DENVER, COLO.

Baisi ledų audra.

Rugpjūčio 27 d., apie 4 valandą po pietų užėjo ant šios apeliokės baisi ledų audra. Krito ledai visos klaušinio didžio. Ledai sunaikino jaus laukuose ir pridarė didžiausių nuotolių mieste. Sudaužė stogus, išdaugė langus ir daugelis žmonių ir gyvulių tapo sužeisti. Audrai praėjus žmonės verkė žiūrėdami į savo laukus ir daržus. Viena smarki katastrofė, gyvenanti ant Pentos st., sugrižusi į namus po audrai tarė: "Iki šios dienos buvau priešinga socialistams, kad jie skelbia, jog nėra dievo, bet dabar patį tikrai pripažįstu, kad jo nėra, nes jeigu būtų, jis man nebūtų padaręs: juk aš buvau taip karšta, taip ištikima jam katalikė, kad geresnės jis negalėjo niekur surasti, o dabar kas? Sumužė mano daržus taip pat, kaip ir bedievių. O jeigu dievas būtų, jis yra blauresnis negu "bolševikai", nes bolševikai tik priešus muša, o dievas visus lygiai — ir priešus ir draugus. Tikų betgi, kad jo nėra."

M. K.

NEWARK, N. J.

Lietuvių protestas dėl lenkų užpuolimo.

Newarko lietuviai sukručio protestuoti prieš lenkų užpuolimą ant Lietuvos. Lietuvių delegacija, kurioje Vinčas Ambrozus, J. Kraliauskas, Vl. Lazdynas ir mažųjų Rusijos tautų atstovas Amerikoje W. M. Chandler, buvo nuvykęsi į Washingtoną ir įteikė protesto rezoliuciją pačiam valstybės sekretoriui Colby.

Sugrįžusi delegacija pranešė, kad p. Colby pasakė, jog lietuvių protestą jisai apsvarstysias.

Pereitą pėtnyčio Lietuvių Salėj ant New York ave. buvo suauktas ir protesto mitingas.

"Mes nieko neturim prieš Lenkijos liaudį," pareiškė Ambrazas, "bet mes protestuojame prieš lenkų junke-rius, imperialistus ir militaristus."

"Mes, kaip Amerikos gyventojai," tęsė jis toliaus, "prašom šios šalies valdžios, kad ji užstotų už mūsų gimtinę kraštą ir neduotų jį plėsti lenkams, bet ji galėtų sulaukyti ir teikiama jiems parama."

Apie lietuvių protestą plačiai rašo vietos anglų laikraštis. "The Newark Ledger."

M. K.

CHICAGO, ILL.

Draugiškas išvažiavimas.

Rugpjūčio 29 dieną buvo draugiškas išvažiavimas į Jefferson miškus, kurį surengė kelios socialistiškos chieagiečių organizacijos, būtent:

Socialistų Vyrų Choras, Socialistų Mišrus Choras "Pirmyn."

LDLD. Kuopa, Dramos Ratelis ir LSS. VIII Rajonas.

Išvažiavimas buvo nusisekęs, bet lietus sulaukė daug žmonių namie. Nors lijo nuo pat ryto, vis delto prisirinko diktokas burelis draugų. Buvo ir komunistiškas.

Penkta valandą po pietų prasidėjo programos. Pirmiausia Vyrų Choras sudainavo keliatą darbininkišku dainu. Paskui "Naujienu" redaktorius d. Grigaitis pasakė prakalbą, nušviesdamas dabartinę pasaulio padėtį ir tarptautinį darbininkų judėjimą. Kalbėtojas nurodė, kad tik susivieniję visų šalių darbininkai gali sustabdyti broždingas kares ir panaikinti visokias darbininkų priespaudas. Užsiminė ir apie Lietuvą, sakydamas, kad ir Lietuvoje laisvę gali iškovoti ir tvarką palaikyti tikta susiorganizavę Lietuvos darbo žmonės, o ne kitų šalių kanuolės ir durtuvai. Nepamiršo draugas kalbėtojas nurodyti ir to, kaip Frainos sebrai ardo socialistų veikimą čia Amerikoje ir kitur.

Po drg. Grigaitio kalbos buvo duodami iš publiko klausimai. Tarp kitko, buvo pastatyta ir šitoks klausimas: "Ar gerai elgiasi Lietuvos kariumenė, nugin-kuodama tuos Rusijos kareivius, kurie pereina Lietuvos rubežius?"

Kalbėtojas atsakė, kad Lietuvos kariumenė elgiasi gerai, nes, viena, Lietuvių padarė su bolševikais taiką, o antra, bolševikai patis pripažino Lietuvos ne priklausomybę etnografinėseios ribose. Taigi, jeigu jie dabar pradėtų Lietuvai šeiminkauti kaip jiems patinka, tai jie lauzytų taikos sutartį.

Toliaus, jeigu lietuviai nenuginkluotų kurios nors kariaujančių valstybių kareivių, peržengusių Lietuvos rubežius, tai jie sulaužytų savo neutralumą link kariaujančių šalių. Tuomet išeitu taip: jeigu rusų kareiviai, įėjusieji Lietuvon, nenuginkluojami, tai lenkų kareiviai gali vyti į Lietuvą, ir karė tuomet persikeltų ant Lietuvos žemės.

Valstybių senai jau esanti padaryta tokia taisyklė: jeigu kuri šalis nori but neustybs sekretoriui Colby.

Valstybių senai jau esanti padaryta tokia taisyklė: jeigu kuri šalis nori but neustybs sekretoriui Colby.

Valstybių senai jau esanti padaryta tokia taisyklė: jeigu kuri šalis nori but neustybs sekretoriui Colby.

Valstybių senai jau esanti padaryta tokia taisyklė: jeigu kuri šalis nori but neustybs sekretoriui Colby.

Valstybių senai jau esanti padaryta tokia taisyklė: jeigu kuri šalis nori but neustybs sekretoriui Colby.

sakyti prakalbą, ir balso pradėjo reikalauti sau iš "publikos", o ne iš susirinkimo vedėjo. Bet tas tvarkos ardytojas tuojuos buvo numalšintas.

Pasibaigus d. Grigaitiui kalbą, maža mergaitė (Viliutė) gražiai padeklamavo. Vyrų Choras padainavo, ir tuo programą pasibaigė.

Žmonės paskui pasiskirstė nedideliais būreliais ir diskusavo iki vėlybo vakaro.

Reikia pasakyti, kad ši syki ir komunistai pasirodė daug žmoniškesni. Atskleidimas Frainos darbų pradeda jau ir juos pertikrinti, kad visas tas komunistiškas sumas, visos atakos prieš socialistus buvo niekas daugiau, kaip tik provokacija ir darbininkų spėkų skaldymas.

Šapos Darbininkas.

WATERBURY, CONN.

Paaiškinimas delei "Laisvės" šmeižtu.

Mūsų vietiniai Frainos vaikai, pasivadinę "komunistais", šmeižia savo organe "Laisvę" net per du numerius (198 ir 199) tai koki ten "kriaučiuką", tai vėl koki ten J. S. P., sakydami, būtie asmenis įskundę policijai, kad Vilijos Choro surengtan piknikan 15 dieną rugpjūčio komunistai buvo išvažiavę savo mitingą laikių. Tečiaus kuomet du policistai nuvykę tą mitingą išardyt, tai pikniko rengėjai nusiškinę, kad tenai ne mitingas, o Vilijos Choro piknikas, ir policistai nusišypsoję nuėjo sau.

Tai yra grynas prasimanymas ir grynas melas. Joks "kriaučiukas" ir joks "J. S. P." su tuo policijos siuntimu nieko bendra neturi. Policija nusišmūciau, žemiau pasirašes, tik jau ne tuo tikslu, kad įskundus kokių ten "komunistų" ar "raudonųjų" mitingą (jų mitingai mane visai neapina), bet nusišmūciau tam, kad ji nusevartų minią nuo mano nuosavos žemės, nes ji buvo įtaisius tenai pikniką be mano leidimo. Tiesa, policija minios neišvaikė, bet tai nedėlto, kad tenai nebuvo "komunistų" ar "raudonųjų" mitingo, o vien del to, kad A. Andrulevičius parodęs policijai koki ten "dytą" ir pasižyres, jog jis esąs tos žemės savininkas, ir jis tą žemę piknikui išnuomojęs. O kadangi policija buvo siusta ne vyriausybės, tik mano buvo paprašyta, tai ji patikėjo A. Andrulevičiaus tvirtinimui ir nuėjo sau. Vienok jei aš bučiau norėjęs publiką nuo savo žemės butinai nuvyti, tai bučiau paprašęs policijos vyriausybės, ir būtų išvaikė.

Man ne tiek svarbu buvo išvaikyti žmones, kiek svarbu buvo patirti, kas tą žemę išnuomojo. Nes nuo pat navesario tenai kas nedėlinis laikomi be mano leidimo visokie susirinkimai, piknikai, ir iki šiol negalėjau sužinoti, kas buvo tokis gudruolis, kuris driso svetimą žemę išnuomoti ir imti ant savęs atsakomybę.

Aš tą žemę nuipirkau nuo LSS. 34 kuopos jau svirš metalo laiko atgal, bet musikiškai "komunistai" pakampėbininkai priguli, jie vistiek remia Rusijos sovietų valdžią, nes atsisako krauti ginklų, skiriamus bolševikų priešams, protestuoja prieš intervencijas ir tt.

Nors viskas buvo gražiai išaiškinta, bet vis delto vienas pramonietis (aidoblistas) norėjo sukelti triukšmą. Jisai užsimanė pats pa-

mažėti. Kai kurie darbai čia jau sumažėjo, bet kiti da eina gerai. Žmonių be darbo kol kas da nematyti.

Oras čia vėsus ir ruduo labai jaučiamas. Farmeriai pradeda vežti jau savo produktus nuo farmų ir pigiai juos parduoda, nes visko užderėjo daug.

K. Ramanauskas.

RACINE, WIS.

Vyrai išleidžia savo pačias "ant randos."

Darbai kol kas eina neblogiausia. Nebeto, kad vienoj kitoj dirbtuvėj neiškilsta nesusiurpatimų tarpe darbininkų ir kompanų. Priežastis gana aiškios. Pragyvenimasis brangus, o algų nemoka, kiek turėtų mokėti.

Šiuom kart streikuoja Hamilton Beach Mfg. Co. mašinistai. Kiti departmen-tiniai dirba. Kaip vietos laikraščiai praneša, tai streikas kilo delto, kad unijistus atleidžia, o naujus priima. Kompanija teisinasi, kad priversta dalį darbininkų atleisti, nes vienas užsaky-mas ant "Carpet sweepers", išsiusta į Waterbury, Conn., kur neseniai darbininkai streikavo ir streiką pralose. Streikieriai gi reikalauja, kad ne darbininkus atleistu, bet kad valandas sutrumpintu. Bet matyt, kad kompanija nori uniją išardyti.

Lietuvių tarpe irgi apsi-reiškia nesmagių dalykų. Štai neseniai tulas N., persiskyręs pradžioj šių metų, nušovė savo moterį ant vietos ir pats norėjo nusišauti, bet nepavyko. Nabagas ir dabar su revolverio kulka galvoj gyvena — kalėjime. Gydytojai manė, kad tuoj mirs, bet dabar stebisi, kad su kulka smegenyse gyvena ir manoma, kad išgyvs.

Moteris buvo nei šokia, nei tokia, bet jis buvo geras lenkų parapijos parapijonas — katalikas. Jis yra lenkas, bet norėdamas apsigyventi su lietuviu mergina, pramoko lietuviškai. Užmąsęjystė at-sibuvo sukakus lygiai penkiems metams nuo apsigyveno. Paliko 4 metų mergaitę.

Kitas atsitikimas buvo ant rytojaus po pirmojo atsitikimo. Tulas rusas gyvena pas lietuvius, Miką Balaną, ant burdo. Jam burdas buvo atskytas ir už kiek lai ko jis atėjo pas Balanų prašyti, kad vėl jį priimtų. Balanai atsisakė ir kilo bar-nis. Rusas burdingierius šovė į Balaną, peršaudamas jam slauki. Šoviko nesugau-na, o pašautasai ligonbutyje dar gulį, ir kaip girfėti, ko-ja turės but nupiauta, arba ją pritrauks.

Tai tik stambesni nuoti-kiai. Mažesnių yra daugybė. Persiskyrimai, tai apleidimai vieno kitą, gana tankūs, o tuos visus nesmagumus gimdo "išrandavojimas" pa-čių burdingieriams. Kitas burdingierius net sklepe miaga, kad tik buti gspadi-nės "randauninku".

Dar yra keletas tokių kandidatų, kurie padarys naujų kalbų, o gal ir nesmagumų, kuomet tas juodas debesyis truks.

Kurie "išrandavoja" pa-cias, iskarto sekasi gerai: tai savastį įgija, tai biznie-rių tampa, bet kaip prilipa ožys liepto galą, tada turi įpulti ir suslapti.

S. G.—va.

SAGINAW, MICH.

Darbai mažėja.

Kai kurie darbai čia jau sumažėjo, bet kiti da eina gerai. Žmonių be darbo kol kas da nematyti.

Oras čia vėsus ir ruduo labai jaučiamas. Farmeriai pradeda vežti jau savo produktus nuo farmų ir pigiai juos parduoda, nes visko užderėjo daug.

C. J.

Lietuvos Taikos Sutar- ties Ratifikavimas.

St. Kairio kalbos sątrauka.

Nė viena visuomenės kla-
sė taip išsiilgusiai nelaukia
karo galo, kaip darbininkai
ir niekam nėra toks
opus taikos sudarymo klaui-
simas, kaip biednuomenė.
Suprantama priežastis, —
karas skaudžiausia juos žu-
do. Todel ir darbininkų par-
tijos taikos klausimą tegali
rišti teigiamai, nes tik tai-
kai esant darbo žmonės pa-
siliuosuoja nuo ypatingų
sunkenybių ir gauna gali-
mybės pilnai išvystyti kovą
su savo priešiniais.

Socialdemokratų partija
ir jos frakcija Seime jau se-
nai rupinasi taikos su Rusi-
ja reikalu, keldama tą klaui-
simą spaudoj, ragindama
laikinąją vyriausybę. Tos
pastangos buvo be vaisių.
Valdžia, greitai nusilenkusi
prieš stipresnius ir rodyt
nugarą silpniesiems, tuomet
manė bolševikus greitai
žlugdysiant ir nieko nedarė.
Sindie tenka pasakyti, kad
geriausiu momentu taikai su
rusiais sudaryti buvo pra-
leistas, kad dabartinės su-
tartinės sąlygos yra daug
prastesnės nei atsakomybė
už tai gula ant laikinos vy-
riausybės.

Dėlto taikos reikalai nesi-
daro, mažiau opus dabar.
Jei dabar Lietuvos Rytuos
vyksta rusų okupacija, jos
pasekmės skaudžiausia lie-
čia biednuomenę kaimuos,
darbininkus miestuose. Vil-
niaus fabrikai ir šiaip dar-
bai sustoję, pragyvenimo
brangumas vis kyla ir gat-
vėn išmestus darbininkus
spaudžia bėdas. Todel viso-
mis pastangomis reikia tai-
kos siekti.

Mums aišku, kad dabar
padarytoji sutartį yra visa
eilė ydų, kurios pirmuoliau-
siai skaudžia biednuomenę.
Rusai pasižada gražinti
žmonių indelius bankuose
tokiais pinigais, kuriu vertė
abejotina, ar net jokia. Mu-
sų krašto kultūriniai turtai,
Rusijon išgabenti, tokiu bu-
du pasižada gražinti, kad
priešingoji pusė norint gali
visai nieko neatiduoti. O jog
tas yra liaudžių priklausau-
sios brangenybės. Apie su-
sisiekimo priemonių ir dirb-
tųjų gražinimą taip pasak-
yta, kad ir čia viskas pa-
reis nuo rusų gero noro. Su-
tarty yra visa eilė kitų tru-
kumų, kurie skaudžia mūsų
krašto ūkį ir daro žalos dar-
bininkams.

Bet visus juos mes skaito-
me antraeilę daiktų, del ku-
rio taikos ratifikavimas ne-
turtėtų but stabdomas. Mus
rupina kas kita. Iykyus Lie-
tuvos dalies okupacija yra
kraštui ne tik sunki, bet ir
pavojinga. Rusų šeiminkai
vimas ne tik griaua ūkį,
bet gali sudaryti tokius at-
sitikimus, kuriuos sunku
butų baigti be konfliktų.
Esant tiek neaiškiai padė-
čiai kaip dabar, rusų okupa-
cija gali dar toliau plėstis
nerybotam plotei ir neribo-
tama laikui. Tokie santykiai,
kaip dabar susidarę, yra
kartais piktesni karo ir sie-
kiant taikos, kaip tik galima
prieiti prie susidurimo, prie
kovos.

Spauzdintas sutarties
tekstas nieko nesako, kaip
bus užbaigta dabartinė oku-
pacija. Reikia tai išsiskirti.
Mes manom, kad padarius
reikalingų, pastangų, gali-
ma bus susiprasti su Rusų
darbininkų valdžia, galima
bus sudaryti tikrai demo-
kratinę taiką, kuri neskaus-
tų mūsų krašto liaudies. Tik
tegl viskas buna aišku.
Valdžia nesugebėjo tinka-

mai atlikti jai pavesto užda-
vinio, nemokėjo perspėti at-
sitikimų, laiku užimdama
Vilnių ir apsaugodama kra-
štą nuo sunkių nuostolių. Ji
turi bent dabar gauti iš ru-
sų aiškų atsakymą, kada ir
kuriomis sąlygomis jie ap-
leis užimtają Lietuvos dalį
ir kol nebus gauta pakanka-
mų garantijų, kad tas bus
padaryta, mes siūlom taikos
sutarties ratifikavimą tuo
tarpu atidėti.

(Dabar rusai užimta Lie-
tuvos dalį jau apleido —
"Kel." Rd.)

J. Plečkaicio kalba.

Mūsų supratimu, taikos
sutartis su rusais negali mu-
sų nepriklausomybę ne ap-
gintien jai pakenkti. Sutar-
ties negalės, jos — bejėgės,
jos popierio smutas. Ir dėlto
bolševikai, jei jie tik norės
ir pajiegs, mūsų kraštą ga-
lės užimti vistik ar sutartis
bus, ar jos nebus. Skirtumas
vienas: padarius taikos su-
tarti, bolševikams netaip
patogu butų mūsų kraštą
okupuoti. Su mumis susitau-
kūs, užmezgus draugiskus
ryšius, pradėjus prekybą,
apskritai nustatius santi-
kius — jau daug sunkiau
rasti užtenkamos priežas-
ties sutartį laužyti.

Bet mes tikime, kad ir ga-
lėdami bolševikai taikos ne-
lažys. Jie karų netrokšta.
Netiesa, buk bolševikai sie-
kia pasaulį ginklu užkariau-
ti. Komunistų idėja, kaip
kiekviena idėja turi ypaty-
bės plėstis. Aš manau, ir jų
kriščiūnės-demokratai, no-
rite, kad mūsų idėja svieta
užvaldytu. Ne plėsti komu-
nizmo idėjų jie pakėlė gink-
la. Pažiūrėkite tik. Vos spė-
jo samdytus caro generolus
parblokti — pakilo naujas
priešas, už nugaros kurio
stovi Antanta. Jos kapitalis-
tams reikia Rusijoje tokios
valdžios, kuri sutiktų jiems
skolas mokėti ir duotų šali
pavergti. Jai pavyko labai
daug pakenkti Rusijos revo-
lucijai. Sventi idealai, del
kurių Rusijos revoliucionie-
riai kalėjimuose puvo, del
kurių darbo žmonių tiek ko-
vota, neįvykę. Vieton lais-
vės, ramaus atstatymo dar-
bo, ten bėdas ir baisus var-
gas tebeįaučia. Sunaikinta
pramonė, apmirę prekyba,
paralizuotas laisvas šalies
gyvenimo vystymas. Tary-
bos, kurios turėjo prikrau-
ti prie šalies valdymo pla-
čias darbo žmonių minias,
virto valdininkais — komi-
saris. Geriausi žmonės, dė-
dami paskutines įėgas, ne-
ga i šalį iš vargo ištraukti,
nes kova viska prarija. Jei
pasaulio žudynė, paguldžio-
si 10 milijonų žmonių kapita-
lo garbei yra baisi, tai dar
baisesnė Rusijos tragedija,
kuomet del to paties kapita-
lo žuva merdėdama jos visa
šalis. Ir jos armija — pusba-
dė, nuplyšus lyg tie francu-
zų revoliucijos sankiulotai-
cina gal i paskutinę kovą
gelbėti savo krašto, savo re-
volucijos. Eina, nors šalies
ūkis ir dar gal didesnis
bėdas laukia jų žeme. Bet
jiems išėjimo nėra: čia lai-
sė — čia verguvė.

Jei mes taip vaizduosimės
Rusijos padėtį, tai visai su-
prasime bolševikų vadų Jof-
fes, Radeko ir kitų kalbas.
Jie nori ir su mumis ir su vi-
sais taikos. Ir eidami prie
taikos jie mums davė viską,
ką galėjo. Jie sutiko su sie-
nomis, kur lietuviai negyve-
na. Šalies atstatymui jie da-
vė miško. Patys menkai tu-
rėdami, jie davė mums auk-

so. Pagalios Vilnius atva-
duotas iš lenkų ir mums ji
atiduos. Ko dar norėti iš bol-
ševikų? Sakykite, kurį šalies
mums tiek davė ir kurios ša-
lies atstovai su mumis buvo
taip draugiški, kaip tarybi-
nės Rusijos atstovai? O sa-
kykite, kaip i mus prabilų
Lenkijos atstovai, jei jų ar-
mija, kaip pergalėtoja vėl
ateitų Vilniui? Ar nebu-
tų armija kita diena jau
Kaune? Kas butų su mūsų
nepriklausomybe, jei Antan-
ta siųstų per mus ant Rusi-
jos vokiečius?

Lietuvos padėtis šiuo me-
mentu yra labai sunki ir del
geografinės padėties jos ne-
priklausomybei gresia ir
nuolat gres pavojus. Mes
gyvename dviejų didžiulių
valstybių trape. Mes truk-
dome jom dviem susisiekti.
Ir jiedvi visuomet stengis
mūsų nepriklausomybę na-
aikinti. Lietuvos padėtis
panaši i senovės Judejos pa-
dėtį. Jos žemė — siaura juo-
sta tarp Viduržemio jūros ir
Arabijos tyru. Per ją senov-
ėjo svarbus prekybos ke-
liai tarp Egipto ir Babilio-
nijos. Ir ji nekuomet neišei-
davo iš jų dviejų įtakos. Ta,
kuri budavo stipresnė, sten-
gdavosi Judeją užimti. Tik
trumpam laikui, kuomet
tarp Egipto ir Babilionijos
buvo jėgų lygyvara, išbujo-
jo nepriklausoma Judejos
valstybė. Bet po to mes ma-
tome, kaip ją užima sustip-
rėjusi Babilionija, o jos gy-
ventojus gabenai i nelaisvę.

Ar ne toks ir Lietuvos li-
kimas? Vokietija ir Rusija

sustiprės, paralizas praeis ir
už savo ribų mes pamatysi-
me išbujojusiai dideles ir
galingas tas valstybes. Jei
tuomet jas valdys Kolkakai
ir Vilhelmai — sudieu mūsų
nepriklausomybei.

Yra išėjimas. Jei ši kapi-
talizmo tvarka grius ir val-
stybių aparatai nebus naudo-
jami tautinių kapitalistų
užgrobumu tikslams, jei vie-
ton plėsiųjų kapitalistų ga-
dynės stos nauja socializmo
gėdynė, tuomet nebus Lie-
tuvos nepriklausomybei pa-
vojus, nes ne Rusijos, ne
Vokietijos darbo žmonės
nėra reikalo laikyti paverg-
tus Lietuvos darbo žmones.
Mūsų vienintelė laimė, jei
karė su lenkais laimės Rusi-
jos revoliucinė armija ir jei
ten tarybinė valdžia išsilai-
kys. Jei Rusijoje tarybos
žlugs, tai reikš, kad kapita-
listinis pasaulis dar pertvi-
tas, kad jos — perankstybos
kregždėlės perdaug lėtai
austančio pavasario.

Ir dėlto, kad iš Rusijos
tarvbinės Rusijos, negalima
laukti pavojaus mūsų nepri-
klausomybei ne dabar, ne
ateitvi, mes siūlome tuojau
ratifikuoti Taikos sutartį.
Mes turime padėti tarvbinei
Rusijai karą laimėti. Buda-
mi patys silpni, mes padėki-
mės savo užuojautai.
Taikos sutartis yra Rusijai
moralinė pasipirtis. Savo tai-
ka mes pareiškiame plačiam
pasauliui, kad ne kapitalis-
tų Antanta, ne vėidmainin-
ga dvarininkų Lenkija, bet
mes patikime revoliucine
Rusija. ("Socialdemokratas")

Lietuvos Taikos Sutar- tis su Rusija.

Taikos sutartį darant da-
lyvavo nuo Lietuvos demo-
kratinės respublikos šie įga-
lotiniai: Tomas Naruševičius,
Petras Klimas, Simo-
nas Rozenbaumas, Juozas
Vailokaitis ir Vytautas Rač-
kauskas. Nuo Rusijos fede-
racinės socialistinės tarybos
respublikos — šie įgalio-
tiniai: Adolfas Joffe, Julijon-
as Marchevskis ir Leonid-
as Obolenskis.

Straipsnis I. Šiuo straips-
niu Rusija pripažįsta Lietu-
vos valstybės savarankiskumą
ir nepriklausomybę su
visomis iš tokiu pripažinimo
einančiomis juridinėmis sek-
mėmis ir gera valia visiem
amžiams atsisako nuo visų
Rusijos suvereniteto teisių
kurių ji yra turėjusi Lietu-
vui tautos ir jos teritorijos
atžvilgiu.

Straipsnis II. Nustatom-
siena tarp Lietuvos ir Rusi-
jos.

Straipsnis III. Kalbama
apie pasieniu saugojimo są-
lygas ir muitines.

Straipsnis IV. Abi susita-
riancios šalys apsimą: (1)
Neleisti savo teritorijoje
kurti ir buti vyriausybės
organizacijoms arba gru-
poms, kurios stotasi sau tik-
slą ginklu kovoti prieš ant-
ra susitariančią šalį. Tair
pat neleisti savo teritorijoje
kalbinti ir mobilizuoti žmo-
nes i tų vyriausybių, orga-
nizacijų arba grupių kariu-
menės eiles ir turėti buvein-
ų atstovybėms arba valdi-
ninkams. (2) Uždraust
toms valstybėms, kurios su
antra susitariančia šalimi
faktiniai yra karo padėtyje
taip pat organizacijoms i
grupėms, kurios stotasi sau
tikslą ginklu kovoti prie
antra susitariančią šalį, —
vežti i savo uostus ir per sa-
vą teritoriją visą tai, ka-
gali buti sunaudota prie
antra susitariančią šalį.

Straips. V. Valstybėm
pripažinus nuolatini Lietu-
vos neutralitetą, Rusija i
savo šalies apsiima tą neit-

ralitetą saugoti ir dalyvau-
ti garantijoje tam neutrati-
tetui išlaikyti.

Straips. VI. Kalbama apie
gyventojų pilietybės priėmi-
mą ir pripažinimą.

Straips. VII. Abiejų susita-
riancių šalių tremtiniai,
kurie nori sugrįžti savo tė-
vynėn, gražinami tėvynėn
kiek galima trumpiausiu
laiku.

Straips. VIII. Visokio
vardo valstybės turtas, ku-
ris yra vienos ir antros ša-
lies teritorijoje, sudaro vi-
sišką atatinamos valstybės
nuosavybę. Jei Lietuvai pri-
klausąs turtas po 1914 metų
rugp. 1 d. yra trečios valsty-
bės išvežtas iš jos teritori-
jos, tai jo reikalavimo teisė
atitenka Lietuvos valstybei.

Lietuvai atitenka visi Rusi-
jos išdo reikalavimai iš tur-
ų, kurie yra Lietuvos valsty-
bės sienose. Lietuvos vy-
riausybė neatitenka teisė
reikalauti iš mažesnių val-
stiečių ju skolų buvusiame
Rusijos Valstiečių Žemės
Bankui arba kitiems dabar
nacionalizuotiems Rusijos
žemės bankams, taip pat ir
teisė reikalauti skolų, už-
rauktų dvarų žemės ir bu-
vusio Rusijos Bajorų Že-
mės Banko ir kitu dabar na-
cionalizuotu Rusijos žemės
bankų, kai tos dvarų žemės
enka mažesniams bei be-
emiams valstiečiams, ir to-
i teisė skaitoma panaikin-
ta.

Straips. IX. Rusijos vy-
riausybė savo lėšoms sugra-
žina Lietuvai bibliotekas,
archivus, muziejus, dailės
turtinius, mokslo vadovėlius
bei inagiūs, dokumentus ir
t. T. Taip pat sugražina teis-
nų bei valdžios bylas, archi-
vus, notarų archyvus, ipote-
kos skyrių archyvus, visu ti-
binių valdybų, matavimų,
emės tvarkymo, miškų, ge-
ežinkelių, plentų, paštų, te-
egrafų ir kitų įstaig, archi-
vus bei planus, Vilniaus Ka-
o Apygardos Štabo topo-

grafinio skyriaus planus,
brėžinius, žemlapius ir kt.
Gražina dokumentus, kurie
turi reikšmės Lietuvos pilie-
čių turto bei teisės santi-
kiams išspresti.

Straips. X. Rusijos vy-
riausybė gražina karo laiku
išvežtą visuomenės, labda-
rybės, kultūros bei švietimo
įstaigų turtą. Rusijos vy-
riausybė apsiima Lietuvos
piliečiams taupomųjų kasų
indelius ir kitas sumas, su-
dėtas buvusios Rusijos val-
džios ir teismų įstaigos pa-
gal 1915 m. rugsejo 1 d kur-
są. Rusijos vyriausybė su-
grąžina kapitalus, kurie bu-
vo skiriami stipendijoms
Lietuvos mokyklose ir Lie-
tuvos piliečiams Rusijos
mokyklose.

Straips. XI. Rusijos vy-
riausybė sugražina išvežtą
Lietuvos piliečių turtą arba
turtą bendrovių, kompani-
jų ir akcinių draugijų. Del
išvežtų geležinkelų, telegr-
rafo ir telefono susisiekimo
priemonių ir geležinkelų
dirbtuvių itaisymo Rusija
sutinka atlyginti Lietuvai
tokia ju dali, kuri atitinka
vietiniais Lietuvos valsty-
bės reikalams.

Straips. XII. Rusija pa-
reiskia sutinkanti: (1) Nu-
kelti nuo Lietuvos atsako-
mybę už Rusijos skolas ir
visokius kitokius įsizadėji-
mus, tame skaičiuje už tuos
kurie randas iš popierinių
pinigų, išdo ženklų, įsizadė-
jimų, serių ir Rusijos išdi-
nių liudymų išleidimo, už
Rusijos vidaus ir užsienio
paskolas, už garantijas ir
sokioms įstaigoms bei žmo-
nėms ir už ju laiduotas pa-
skolas ir kt. (2) Artimiau-
siose prie Lietuvos sienų
vietose ir arčiau prie pluk-
domųjų upių ir geležinkelių
duoti Lietuvai teisę kirsti
miško iš šimto tukstančių
dešimčių plovų. (3) Išduoti
Lietuvos vyriausybei tris
milijonus rublių aukso per-
pusantro mėnesio nuo šios
sutarties ratifikavimo die-
nos.

Straips. XIII. Prekybos ir
tranzito reikalai. Prieš
kurios eina tranzito per vie-
nos kurios susitariančios ša-
lies teritoriją, neturi buti
andamos jokiais muitais
bei mokesčiais; vežamieji
tarifai tranzito prekėms ne-
turi buti aukštesni už veža-
muosius tarifus tokios pat
vietinės prekės.

Straips. XIV. Šia sutartį
ratifikavusios abi susita-
riancios šalys tuojaus suei-
na i diplomatinis ir konsu-
linius santykius.

Straips. XV. Lietuvos vy-
riausybė atleidžia Rusijos
piliečiams, o Rusijos vyriaus-
ybė — Lietuvos piliečiams
tik civiliniam, tiek kari-
niam, visu politiniui ir dis-
ciplinui bylų baumes. Nesila-
nauja amnestija asme-
ns, nusikalstamus darbus
padare jau šią sutartį rati-
fikavus.

Straips. XVI. Visos šios
sutarties sąlygos nieku bu-
du negali buti precedentu
kuriai nors trečiai šaliai.
Straips. XVII. Viešosios
ir privatinės teisės klausi-
mų, kylančių tarp susita-
riancių šalių piliečių, spren-
džia ir reguliuoja ypatinga
komisija iš lygus abiejų ša-
lių narių skaičiaus.

Straips. XVIII. Ši sutar-
tis yra surašyta lietuvių ir
rusų kalbomis.

Straips. XIX. Ratifikuo-
jamai sutarties raštais turi
buti susimainyta Maskvoje.
Visur, kur šioje sutartyje
minimas sutarties ratifika-
vimo momentas, reikia su-
prasti laikas, kai susitarian-
čios šalys susimaino ratifi-
kuojamais raštais.

Originalo du ekzemplan-
čiai sustatyti ir pasirašyti
Maskvos mieste 1920 m. lie-
pos mėn. 12 diena.

"Liet. Uk."

FILOZOFIJA.

DR. A. J. KARALIUS.

(Tąsa)

ITALIEČIŲ MOKYKLA.

Pytagoras.

Vienok permaina pasiro-
do. Kodėl daiktai mainosi?
Tas prisiėjo vėlesniems filo-
sofams išsiskirti. Absoliutė
permaina yra negalima —
čia eleaniečiai turi teisę.
Daiktas negali paeiti iš nie-
ko, tapti nieku, ir persimai-
nyti absoliučiai. Bet vis gi
galime kalbėti apie atsiradi-
mą, augimą ir nykimą suly-
ginamoj prasmė. Yra kas
nors nuolatinio, nenykstan-
čio: kokios nors esybės arba
dalelės tikrėnybės gali buti
nepaieinančios iš nieko, am-
žinos, bet jos gali susijungti
arba atsiskirti, sutverti ku-
nus — vėl išsidalinti. Origina-
liai tikrėnybės trupiniai
negalima sutverti arba su-
naikinti arba permainyti,
bet jie gali permainyti savo
santykius, savo vietą, ir tai
bus permaina. Absoliutė
permaina nėra galima, bet
sulyginamoji permaina yra
galima. Atsiradimas reiš-
kia susijungimą; nykimas —
išsiskirtymą elementų;
permaina — reiškia permai-
nų santykiuose arba pa-
dėime. Su šiuo sutinka Em-
pedoklis, atomistai ir Anak-
sagoras. Jie tik nesutinka
kas link šių klausimų: Kas
yra tie tikrėnybės trupiniai,
iš kurių pasaulis susideda,
ir kas verčia juos jungtis ir
skirstytis? Empedoklis sa-
ko, kad yra keturi elemen-
tai: žemė, oras, ugnis ir
vanduo; Anaksagoras tvir-
tina, kad jų yra begalinė
daugybė. Empedoklis sako,
kad dvi mistikinės esybės —
meilė ir nekanta verčia tuos
elementus jungtis ir skirs-
tytis; Anaksagoras sako,
kad protas daro tai judėji-
ma. Atomistai tvirtina, kad
judėjimas yra pevelđetas
atčiuose elementuose.

Empedoklis nori, kad mes
netikėtume savo pajauti-
mams; tikėtai per šimtą ga-
lima prieiti prie teisybės;
jausmai gi klaidina. Jis ne-
randa nieko nematerialio
lokiame apsirėiskime. Zmo-
rus, sulyg jo kitados buvo
augalu, paukščiu, žuvimi ir
t. Jis kalba apie dušios po-
mintinį gyvenimą. Galima
prieiti, kad šito galvočias
mokinimuose matosi pirmas
landymas jausminių įspu-
džių tyru protu patikrinti.
Jegelis matomai daug emė
š Empedoklio.

SOFISTŲ MOKYKLA.
Pabaigoje penkto šimtme-
čio prieš Kristų, Graikija
buvo pasiekus augščiausio
savo žydėjimo laipsnio; ji
tada buvo tapus jurių valdy-
toja ir beveik galingiausia
valstybe pasaulyje. Graiki-
joj susirinko didelio pasau-
lio turtai, kurie Graikijos
galvočius pavertė biznie-
liais. Išnyko noras gilintis i
gamtos paslaptis ir pusba-
džiaujant gvildinti filosofii-
šius klausimus. Šalies padė-
tis reikalavo ne svajotojų,
bet praktikos žmonių, kurie
sulyg reikolo, galėtų rišti
dienos klausimus ir galėtų
kitus prie to ruošti.

Tokiais žmonėmis buvo
solistai.

Solistai graikų kalboje
ir reiškia išminties mokyto-
jus. Jie, aplamai imant, bu-
vo labai gabūs žmonės ir
mokėjo publiką patraukti.
Turėdami gerą iškalbą, jie
taip sumaniai žodžiais mo-
kėjo žaisti, taip stipriai publi-
ka užhipnotizuoti, kad,
kaip sakoma, galėdave iš
juodo balta padaryti, daro-
dvi, kad žmonės kabo ore...
Aristotelis sakė, kad sofis-
tai yra išvaizda išminties,

(Bus toliau.)

kur jos nėra; Cicero — kad
jie yra žmonės, kurie filoso-
fuoja del pasirodymo arba
del pelno. Žymiausiais so-
fistais yra Protagoras ir
Gorgias.

"Žmogus yra visų daiktų
saikas," skelbė Protagoras.
Tai reiškia, asmuo yra pat-
sai sau įstatu pažinties da-
lykuose: kas man gera, tai
yra gera, kas man teisinga,
tai teisinga. Nėra jokių vi-
siems teisingų dalykų: jei
tau kas nors yra teisinga,
tai gerai, ir, žinoma, jokią
nuomone negalima užginčy-
ti. Tuo budu, viskas suvaro-
ma prie pajautimų; daiktas
yra ne šaltas, ne šiltas savy-
je, bet tik mums vienaip ar
kitaip jaučiasi.

Jis atmeta (geriau sakant,
užginčija) visą mokslą —
net geometrijai neduoda ra-
mybės. Sakoma, buk jis
skelbes, kad galima ką nori
apie ką nors pasakyti; kad
nėra nieko, kas butų "teisin-
ga" ar "neteisinga". Norė-
tusi paklausti, kodėl jis mo-
kino, jei nėra nieko teisin-
go?

Gorgias eleaniečių dokt-
rinas nustumė i nihilizmą.
Jo svarbiausi punktai yra
šie: (1) Nieko nėra. (2) Jei
kas nors yra, tai negalima
suzinoti. (3) Jei galima, tai
negalima kitiems perduoti.

Pirmutinį punktą jis štai
kaip daro: Esybė yra ar-
ba tuomi, kuomi ji yra, arba
tuomi, kuomi nėra, arba sy-
kių tuomi, kuomi yra ir ku-
mi nėra.

Paskutinės dvi dalis pa-
daro prieštaravimą (daik-
tas negali buti tuomi, ku-
mi nėra ir buti sykiu tuomi,
kuomi yra ir nėra).

Žodžiu, manyk kaip nori,
nes kas tau teisinga, tas tei-
singa ir gera. Jausmai, tai
įstatas, kelrodis; protas gi
nieką reiškia, klaidina. Gor-
gias sakėsi nežinąs, ar yra
Dievas, ar ne.

O vienok sofistai filosofii-
jai buvo naudingi, ir štai
delko: Jie parodė, kad pir-
miausia reikia išristi klau-
simas kas link mūsų pažinoji-
mų, ir išpudžių ypatybės ir
šaltini, atskirti jausmus nuo
intelektu. Jie skelbė abejonę
ir tuomi privertė žmones
buti atsargesniais filosofii-
toj. Jie, taip pasakyti, išsau-
kė i kovą filosofiją, religiją,
papročius, dorą ir ant jų pa-
remtas įstaigas — ir privertė
duot atsakaitą šaltam pro-
tui. Atmesdami pažinties
galimybe, sofistai privertė
pažinti paaiškinti. Jie pri-
vertė dorą gintis nuo skep-
ticizmo ir nihilizmo. Atka-
kuodami žmonių tikybą, jie
privertė įieškoti grynesnio
supratimo apie Dievą. Jie
prirėgė dirvą tai žvaigždei
kuri tuojaus užtekėjo; taja
žvaigždė buvo didisai išmin-
čias Sokratas, su kurio mo-
kslu tuojaus skaitytojus su-
pažindinsiu.

DIDELIS ŽEMĖS DRE- BĖJIMAS.

Pereitą savaitę siaurėj
Italijoje pradėjo drebėti že-
mė. Drebėjimas buvo toks
smarkus, kad emė griuti na-
mų ir trukti uolos. Tuks-
tanciai triobų pavirto griu-
vėsiais, tukstniečiai žmonių
buvo sužeisti ir nemažiau
kaip 800 užmušta.

9 ŽMONĖS NUSINUODI- JO ALKOHOLIUM.

Per Labor Day šventę
Baltimorėj keliolika žmonių
užsnuodijo degtine, kuri
buvo padaryta iš medžio al-
koholiaus. Devyni jų jau
mirė, o kiti guli ligonbutyje.

"KELEIVIS"

GERIAUSIS DARBO ŽMONIŲ

LAIKRAŠTIS

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje:

Metams \$2.00

Pusei metų \$1.25

Kasdienio ir Užuorakės:

Metams \$3.00

Pusei metų \$1.50

Su visokiais reikalais atsikreipti į Redakciją, rašyti šioje

adreso: "KELEIVIS"

255 Broadway, So. Boston, Mass.

VISOKIOS ŽINIOS**JAPONAI UŽGRIEBĖ ŠALĄ AMERIKOS PAKRASTY.**

Minnesotos kongresmanas Schall pakėlė Washingtono lėrmą, kad Magdaleno jūros pakraštį, japonai atvirai ir drąsiai užgriebė žemio salą ir įsitaisė tenai fortifikuotą papėdę užpuolimui ant Amerikos. Apie tai pranešta valdžios viršininkams.

Jeigu valstybės departamentas nieko tuo atvejū neveiks, tai kongresmanas statys šią dalyką prieš kongreso komitetą užsienio reikalams.

Želvio salą randasi tik už 200 mylių nuo Californijos pakraščio ir turi didesnę stragijos vertę užpuolimui ant Panamos Kanalo ir ant Suvenytų Valstijų pakraščio.

Taftui prezidentaujant Japonija gavo iš Meksikos leidimą įsitaisyti ant tos salos savo žvejyba. Amerika tuomet nepretendavo. Bet vietoj žvejybos, Japonija pradėjo tenai statyti tvirtoves ir rengti anglies stotis karšties savo laivams, kad karį su Amerika turėjus tenai savo laivynui papėdę.

POPIEŽIUS SUTIKO ATSKIRTI ČEKŲ BAŽNYČIA.

Iš Pragos pranešama, jog popiežius sutikęs, kad Čekoslovakijos katalikų bažnyčia būtų nuo valstybės atskirta. To butinai reikalavo Čekoslovakijos kunigai. Popiežius tam buvo labai priešingas, nes jis nori, kad bažnyčia turėtų valstybės reikaluose įtakos, tačiau matydamas, kad bažnyčia tenai bus atskirta ir be jo leidimo, nusileido.

KOVA PRIEŠ PRAGARĄ.

Naujosios Anglijos unitarai nutarė apskelbti pragarui kovą. Tokio daikto, kaip pragaras su amžina ugnimi ir verdančia smala, visai nėra, sako unitarai. Ir jie yra pasiryžę visokiais būdais aiškinti žmonėms, kad pragara niekas netikėtų.

Bet toks unitarų nutarimas kenkia kunigų biui. Todel visų tikėjimų kunigai rengiasi apskelbti kovą unitarams, kam jie griauja "tėvų tikėjimą."

ORO PAŠTAS.

Nuo šios seredos tarp New Yorko ir San Francisco įvedama oro paštas. Nuskirtas orlaiviniams keliais iš New Yorko iki San Francisco bus 2,650 mylių. Išlėks iš New Yorko, orlaiviai lėks per Belfonte, Pa., per Clevelandą, Chicago, Omaha, Cheyenne, Reno ir Sacramento, bet šios tikrai dviejose vietose — Chicago ir Omaha.

Ant Columbus ave. tapo įsivogta Levenšteino rakandų krautuvė. Sanryšys su ta vagyste areštuota 4 žmonės.

Ant Charles River Parkway pereiną subatą susikėlė automobilis su troku. Keturis žmonės buvo sužeista.

WATERBURIETAI RENGLIA DIDELE DEMONSTRACIJĄ.

"Kel." Red. yra prašoma pranešti, jog ateinantį nedėdienį, 19 rugsėjo, Waterburio lietuviai rengia milžinišką demonstraciją, kad išreiškų džiaugsmą dėl atgavimo Lietuvos sostinės Vilniaus. Podraug bus reikalaujama, kad šios šalies valdžia pripažintų Lietuvos valstybės nepriklausomybę.

Paroda prasidės apie 12 val. dienos. Ji bus surikiuota lietuvių centre, ties lietuvių bažnyčia, ir padalyta į 5 divizijas, kurių kiekviena ves atskiras benas.

Demonstracijai pasibaigus, visi susirinks į Liberty Parką, kur prasidės prakalbos. Kalbėsia visų trijų srovių kalbėtojai.

UŽGRIEBĖ KUNIGO AUTOMOBILIŲ.

Nashua, N. H. — Kunigas Petras Kazinskis, katalikų švento Stanislovo bažnyčios klebonas, dabar labai nesumines, nes negali išvažiuoti su savo gospadine ant "spaceriaus." Worcesterio firma užgriebė jo automobilį, nes jis buvo neužmokėjęs jai \$800 už žvakes.

Mat, už žvakes tai negali užmokėti, o ant automobilio laisvą pinigų turi. Oi tie kunigai!

PLĖSIKAI NUSINĖSĖ \$40,000.

New Yorke tapo užplutas ir apipilėtas savo ofise turtingas pirklys, Philip S. Smith. Du banditai inėjo jo ofisą pačiam vidurdienu ir sumušė apipilė. Jie pavogė \$10,000 savyne pinigais, o \$30,000 išnešė ausiniais daktais. Tas viskas atsitiko kertėj Broadway ir West 53-rd st.

Malonai žviečia

MES bandome suteikti dvejopą patarnavimą:

Geriausį Elektriską Mašiną ir jos patarnavimą.

Geriausį Ypatiską Patarnavimą kad užpildyti jūsų pačių ypatingus reikalavimus.

Kaip kada mes neįstume. Tada, teisk mus, bet maldžiam pasakyti mums — kaip Jūs eikvosit mintis kurios gali but padėti mums pagelbėti Jums.

The Edison Electric Illuminating Company of Boston

L.S.S. REIKALAI.

Inėsimas Referendumui.

LSS. 4 kuopa 26 rugpiučio susirinkime nutarė paduoti LSS. referendumui inėsimą, kad LSS. leistų prenumeruoti keliu laikraštį, ir padarytų jį kaip galint greičiau savaitiniui, bet kad jo ėmis nariams nebūtų priverstinas.

Varde LSS. 4 kuopos J. M. Vainaukas, Sekr.

Šis inėsimas reikalauja bent 10 kuopų parėmimo, kad galėtų buti paleistas referendumui. Parėmimai turi buti prisijūti bėgiu trijų mėnesių nuo paskelbimo šio sumanymo spaudoje.

LSS. 33 kuopos (Binghamton, N. Y.) inėsimas, kad Lietuvių Socialistų Sąjunga imtųsi tuojaus išleisti mėnesinį žurnalą, negavo parėmimo, todėl nupuola.

Marė Jurgelionis, sek.vert. 3133 So Emerald ave., Chicago, Ill.

REIKALINGI AGENTAI.

ATLASO Rubų Bendrovė umai reikalauja Agentų par davinēt visokius Rubus; t.y. Siutus Overkotas, Spring-Kotas, Garbadine English Cravanetted Rainkotas, Mole-Skin Kotas, Motery silkinius ir šaip gražiai spalvuotus Rainkotas, Vilninius "Cloaks" arba siutus ir kitokius rubus.

Mūsų sampelių eilė yra didelė ir gražių materiųjų. Prekės visiems prieinamos ir delto parsiduoda labai lengvai kaip pavieniais taip ir krautuvėse.

Agentams uždarbis geras ir patarnavimas greitas, nes mūsų dirbtuvėje ir sankrovoje yra užvesta gera sistema. Tuojaus atsiųskite.

ATLAS CLOTHING COR. 343 Broadway, BOSTON 27, MASS.

Telegrama iš Kauno.

Amerikos Lietuvių Audimo Bendrovė gavo nuo savo atstovo iš Kauno, Lietuvos, sekanciją kablegramą:

"Dirbtuvė bus Kaune. Valdžia duoda žemę ir namus. Mašinų galima gauti Vokietijoje. Skubinkit kelti kapitalą."

Amerikos Lietuvių Audimo Bendrovė stengiasi greitai atidaryti verpyklas ir audeklines Lietuvoje ir tam tikslui pasiunten savo atstovą.

Kad greičiausiai kaip galima sukurtų Lietuvos Rubų Industrijos darbas, reikia kad visuomenė jį remtų ir kad visos mūsų rubų industrijos spēkos būtų sutrauktos į kruvą. Tuom keliu einama.

Kiek laiko tam atgal Progresso Rubų B-vė susivienijo po Atlaso Rubų B-vę, panaikindama savo charterį; dabar Amerikos Lietuvių Audimo B-vė susivienijo su Atlaso Rubų B-vė ir tokiu būdu eina prie vieno bendro tikslo — Lietuvoje Rubų Industrijos įsteigimo. Visuomenę ypatingai turėtų remti šias Bendroves, prisidedama prie jų pinigiskai, nes šios Bendrovės jau daug spēkų suorganizavo ir delto jose įdėti pinigai greičiausiai atsieks tikslą.

Norėdami prisidėti arba su kitokiais reikalais rašykite į

American-Lithuanian Textile Co. arba

Atlas Clothing Co. 343 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

Pajieškojimai

Pajieskau brolio Juozapo Gedzevičiaus, Kauno gub., Ukmergės apskr., Naujosios kaimo. Kas žino malonės pranešti arba pats lai atsiųskite.

Petrus Gedzevičius, P. O. Box 1313, Struthers, Ohio.

Pajieskau giminių Stanislovo ir Adolfo Vidziūnų, Vilniaus gub., Maletų parap. Turiu svarbų reikalą, malonės greitai atsiųskite arba žinantieji teikis pranešti.

K. Vidziūnas, 499 Morgan ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau pusbrolių Alekso ir Antano Benevičių, Varkalių kaimo, Užgavėsių parapijos, Vilniaus gub. Yra svarbus reikalas iš Lietuvos.

Vincas Benevičius, 13 Brazil st., Melrose, Mass.

Pajieskau dėdes Vincos Dumčiaus ir Jurgio Sakatausko, turio svarbų reikalą. Vaziuoju į Lietuvą tad maldžiu atsiųskite.

Vincas Sakatauskas, Box 130, Cliffside Park, N. J.

Pajieskau brolio Marcelino Dailydes, Suvalkų gub., Katilių kaimo nuo Triskeludžio, jis pats lai atsiųskite arba kas apie jį žinote malonėkite pranešti.

Leokadija Pliušinienė, 11 Ainslie st., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau brolio Jurgio Tamulaičio, Suvalkų gub., Žapiškio parap., Klopnio kaimo; seniau gyveno Bostone. Čia jo paveikslas. Kas apie jį žino malonės pranešti.

Jonas Zubarys, 14 — 3rd st., Waterbury, Conn.

Pajieskau mano kunų Prano Martynaičio ir Jono Rasuno. Mano adresas: Antanas Biošis, 601 Williams st., Duquesne, Pa.

Pajieskau Juozapo Darguzio; as išvažiuoju; trumpa laiką į Lietuvą; turiu svarbų reikalą.

Peter Darguzis, P. O. Coatesville, Pa.

Pajieskau Juozapo Juknevičiaus, gėdėju kad gyvena Lawrence, Mass. Gavau laiška nuo jo tėvų iš Lietuvos su svarbiais reikalais. Kas apie jį žino malonėkite pranešti arba pats lai greitai atsiųskite.

Rokas Lepeska, 17 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass.

Pajieskau pusbrolių Juozapo ir Kastynto Reimkų, Vilniaus gub., Trakų apskr., Nemajung parap. Siųsint sėdus, gėdėju kad gyvena Scrantone, Pa. Jie patys malonės atsiųskite arba kas apie juos žino teikis pranešti, yra svarbus reikalas.

Ursulė Petkevičiukė, 121 Williams st., Northampton, Mass.

Magdė Luiziukė-Baltušienė, pajieskau tėvo Mykolo Luizos, jis išvažiuo nuo mus 1912 m. iš Scrantono, palikdamas mane 11 metų ir broliuką dviejų metų. Norėčiau da karta su tėvu pasimatyti. Jis savo tikros pravardės nesisako, tiesiosios rankos trijų pirštų netur, kur tik nyksti ir smiliu, ir turi ant kaktos randą, 46 metų. Išsigeręs myli ruskai dainuoti. Jis pats lai atsiųskite, arba kas apie jį žino malonės pranešti; kas pirmas pranešis skiriu \$5 devanų.

Magdė Baltušienė, 652 W. Lombard st., Baltimore, Md.

Pajieskau Povilo Kazulio, Baikėnų kaimo ir Jono Maltono iš Naujosios kaimo. Malonės atsiųskite greitai yra svarbus reikalas.

Antanas Bulavas, 159 Hancock st., Bangor, Me.

Pajieskau brolio Vincento Mickaus, Kauno gub., Šiaulių apskr., Kūrsėnų parap. Jis išvažiuo nuo mus 1912 m. iš Scrantono, palikdamas Rochester, N. Y. Yra daug svarbių laisčių iš Lietuvos, tegul tuojaus atsiųskite arba kas apie jį žino malonės pranešti.

Barbora Mickaitė, 380 — 4th st., So. Boston, Mass.

Pajieskau brolio Juozapo Kapusto, Fabaisko parapijos, Ulyčinkų sodos, Kauno gub. Kas apie jį žino malonės pranešti arba pats lai atsiųskite, nes yra svarbus reikalas.

Kastyntas Gencauskienė, 23 River st., N. Weymouth, Mass.

Pajieskau brolio Aleksandro Siminavičiaus, Kauno gub., Mžeikių aps. (Viešiniai yra Mžeikių apskrityje.) Viešinių parap. Zibikių sodos, Lietuvoje statydavo melnycias, išvažiuo iš Lietuvos 1907 m. į Montreal, Canada, dabar gėdėju kad gyvena So. Bostone. Todel malonės atsiųskite arba kas apie jį žino teikis pranešti.

Ona Siminavičaitė-Rakaskienė, 6400 Maryland ave., Chicago, Ill.

Pajieskau patėvio Augustino Paulauskio, gyveno East Chicago, Kauno gub., Šiaulių apskr., Badaukio kaimo. Turiu svarbią žinią iš Lietuvos. Lai atsiųskite arba kas apie jį žino malonės pranešti.

Stanislava Jakaviciūtė, 233 Portland st., Cambridge, Mass.

Pajieskau pusbrolio Jono Tribes, Zadeikelių sodos, Prano Stumbrio Talakonių sodos, Kauno gub., Purnėnų valsčiaus. Yra svarbus reikalas iš Lietuvos, malonės atsiųskite arba kas apie juos žino teikis pranešti.

Antanas Tribes, P. O. Box 57, Canton, Mass.

Pajieskau Juozapo Juknevičiaus, gėdėju kad gyvena Lawrence, Mass. Gavau laiška nuo jo tėvų iš Lietuvos su svarbiais reikalais. Kas apie jį žino malonėkite pranešti arba pats lai greitai atsiųskite.

Rokas Lepeska, 17 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass.

Pajieskau pusbrolių Juozapo ir Kastynto Reimkų, Vilniaus gub., Trakų apskr., Nemajung parap. Siųsint sėdus, gėdėju kad gyvena Scrantone, Pa. Jie patys malonės atsiųskite arba kas apie juos žino teikis pranešti, yra svarbus reikalas.

Ursulė Petkevičiukė, 121 Williams st., Northampton, Mass.

Magdė Luiziukė-Baltušienė, pajieskau tėvo Mykolo Luizos, jis išvažiuo nuo mus 1912 m. iš Scrantono, palikdamas mane 11 metų ir broliuką dviejų metų. Norėčiau da karta su tėvu pasimatyti. Jis savo tikros pravardės nesisako, tiesiosios rankos trijų pirštų netur, kur tik nyksti ir smiliu, ir turi ant kaktos randą, 46 metų. Išsigeręs myli ruskai dainuoti. Jis pats lai atsiųskite, arba kas apie jį žino malonės pranešti; kas pirmas pranešis skiriu \$5 devanų.

Magdė Baltušienė, 652 W. Lombard st., Baltimore, Md.

Pajieskau Povilo Kazulio, Baikėnų kaimo ir Jono Maltono iš Naujosios kaimo. Malonės atsiųskite greitai yra svarbus reikalas.

Antanas Bulavas, 159 Hancock st., Bangor, Me.

Pajieskau brolio Vincento Mickaus, Kauno gub., Šiaulių apskr., Kūrsėnų parap. Jis išvažiuo nuo mus 1912 m. iš Scrantono, palikdamas Rochester, N. Y. Yra daug svarbių laisčių iš Lietuvos, tegul tuojaus atsiųskite arba kas apie jį žino malonės pranešti.

Barbora Mickaitė, 380 — 4th st., So. Boston, Mass.

Pajieskau brolio Juozapo Kapusto, Fabaisko parapijos, Ulyčinkų sodos, Kauno gub. Kas apie jį žino malonės pranešti arba pats lai atsiųskite, nes yra svarbus reikalas.

Kastyntas Gencauskienė, 23 River st., N. Weymouth, Mass.

Pajieskau brolio Aleksandro Siminavičiaus, Kauno gub., Mžeikių aps. (Viešiniai yra Mžeikių apskrityje.) Viešinių parap. Zibikių sodos, Lietuvoje statydavo melnycias, išvažiuo iš Lietuvos 1907 m. į Montreal, Canada, dabar gėdėju kad gyvena So. Bostone. Todel malonės atsiųskite arba kas apie jį žino teikis pranešti.

Ona Siminavičaitė-Rakaskienė, 6400 Maryland ave., Chicago, Ill.

Pajieskau patėvio Augustino Paulauskio, gyveno East Chicago, Kauno gub., Šiaulių apskr., Badaukio kaimo. Turiu svarbią žinią iš Lietuvos. Lai atsiųskite arba kas apie jį žino malonės pranešti.

Stanislava Jakaviciūtė, 233 Portland st., Cambridge, Mass.

Pajieskau pusbrolio Jono Tribes, Zadeikelių sodos, Prano Stumbrio Talakonių sodos, Kauno gub., Purnėnų valsčiaus. Yra svarbus reikalas iš Lietuvos, malonės atsiųskite arba kas apie juos žino teikis pranešti.

Antanas Tribes, P. O. Box 57, Canton, Mass.

Pajieskau Alfonso Vieto, keli metai atgal išvažiuo į Elizabeth, N. J. ir nuo to laiko nežinia kur jis. Laiškai iš Elizabetho grįžta. Yra daug laisčių iš Lietuvos žinantieji malonėkite pranešti arba pats lai atsiųskite. (37) Mike Mitchell

2821 S. Jefferson st., Saginaw, Mich

APSIVEDIMAL.

Pajieskau merginos arba našlės apsidėdimo nuo 35 iki 45 metų, kuri su tiktu gyvent ant farmos. Turiu už kelio kelios tukst. Norėčiau kad turėtų nors vieną nemazą vaiką. Esu našlys, platesnės žinias duosiu per laiską. (37)

J. Medinis, 775 No. Montello st., Montello, Mass.

Pajieskau apsidėdimo merginos arba našlės be vaikų, nuo 18 iki 30m. be skirtumo tikėjimo bei tautos; esu išslyš, 30 metų; geras amatininkas. Kuri norėtų turēt gražų gyvenimą malonės susipažinti, platesnės žinias suteikiau laiską. (38)

A. M.—tis, 43 Caniff ave., Detroit, Mich.

Pajieskau apsidėdimo merginos arba našlės be vaikų, nuo 25 iki 35 m. Esu vaikinas 35 m., medžio amatininkas, gerai uždėdė ir bedarbis nebūna. Mergina turi but laisvą pažinimą. Norėčiau su manim arčiau susipažinti malonės parasyti laiską ir prisijūti savo paveikslą, kurį pareikalavus grąžinsiu. (40)

W. A. J., 101 S. Popleton st., Baltimore, Md.

Pajieskau del apsidėdimo merginos arba našlės nuo 20 iki 40 metų, amžiaus, be skirtumo tikėjimo, kuri savo protu galėtų gyventi ir galėtų blogą nuo gero atskirti. Lauksiu atsiaukiant šiuo adresu: (38)

T. J. B., 114 N. Phelps st., Youngstown, Ohio.

Pajieskau merginos arba našlės be vaikų del apsidėdimo, nuo 35 iki 41 metų senumo. Rašykite laiską del smulkesnių informacijų. (38)

Julius Barauskas, 36 Elliott st., Pittsburgh, Pa.

Pajieskau apsidėdimo merginos nuo 25 iki 30 metų, kuri mylėtų ramų gyvenimą. Esu 27 metų vaikinas. Su pirmu laisku malonės prisistatys paveikslą kuri ant pareikalavimo grąžinsiu. Kuri atsisakiusi duosiu kiekvienai. (39)

J. Urbanas, 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Pajieskau apsidėdimo merginos arba našlės nuo 25 iki 30 metų, esu 28 metų vaikinas; turiu 40 marų žemės Lietuvoje. Norėčiau kad mergina turėtų \$2,000 ir nebūtų važinot; Lietuva ir butų Kauno gub. arba Kurlandijos. Su pirmu laisku malonės prisistatys paveikslą.

Antanas Dumbrauskas, 44 Roosevelt ave., Detroit, Mich.

Pajieskau merginos apsidėdimo nuo 18 iki 26 metų; esu 26 metų, turiu savo namus vertės \$7,000. Mergina tur but darbininkė, laisva, ir mokėtų rašyti ir skaityti. Su pirmu laisku malonės prisistatys paveikslą. (40)

K. D., P. O. Box 1313 Struthers, Ohio.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA MERGINA PRIE NAMŲ DARBO.

Svarioje seimnyje, Lexingtone. Turin kalbėti angliskai. Telefonuok Lexingtone 559-W, arba rašykite: 7 Denington Rd., Lexington, Mass.

PARDAVIMAI

FARMOS! FARMOS! 85 akierai geros žemės, 35 akierai dirbamos, geros gančios, medžių apmokės farma, 2 melziamos karvės, 1 arklys, 120 vistikų, 2 kiaulės, neturie įrankiai, signas barneje, kambarių namas, barnė, vistikynia, visos triobos geros; parsiduoda už \$2,300, įmokėt \$1,200. Rašykite tik angliskoji kalboje. (38)

WEISLERS FARM AGENCY, 9 School st., Danielson, Conn.

FARMA! FARMA! Didelis bagenas, 100 akierų, 30 akierų dirbamos, kitkas gančios ir žirai; 2 melziamos karvės, 1 arklys, 25 vistikų, daug vaisių medžių, naujas kambarių namas, banė, vistikynia, visos triobos geros; parsiduoda už \$2,300, įmokėt \$1,200. Rašykite tik angliskoji kalboje. (38)

WEISLERS FARM AGENCY, 9 School st., Danielson, Conn.

KAS NORI PIRKTI FARMA, ATSIŠAUKIT! As paroduodu daile už su būdikais ir 65 akieriais žemės. Apie 25 akieriai apodinti vaisių medžiais; obelėms grusiems, slyvais, pyciems, vinnogėms ir tt. 65 malės iki New Yorko, 4 malės iki Hudson upės; paroduodu už \$3,300, Vieta labai pelninga ir kiekvienas žino, kad vaisiai dabar duoda geriausį pelną. Platesnių žinių klauskit pas savininką lietuviskai.

L. E. Rubian, Mariboro, N. Y.

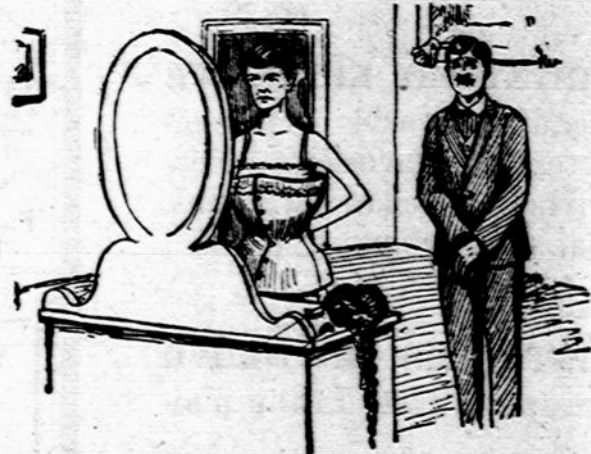
TIESUS KELIAS PRIE TURTO. Jau išėjo iš spaudo, tai yra senai laukiama ir pageidaujama knygelė lietuviškoji kalboje "Tiesus kelias prie turto" išaisina daug biznio paslapčių, suvirs 20 atskirų sakų biznio, kurių turp lietuvių kaip ir nėra. "Tiesus kelias prie turto" tau parodys kaip pradėti biznį su mažu kapitalu ir kaip turtinoti. "Tiesus kelias prie turto" parodys kaip pasilusiuti iš alginės vergijos ir tapti nepriklausomu. "Tiesus kelias prie turto" tau parodys kaip išdirbinti ir pardavinėti sios tavarus; ketpėda, relisius ir priekonus visokių; gydoles, vyra, kava labai skane, simpa, mių, lazurka ir daug kitų dalykų. "Tiesus kelias prie turto" turi rasti pas kiekvieną lietuvi. "Tiesus kelias prie turto" tai yra pamatas jūsų gyvenime. "Tiesus kelias prie turto" padarys tave laimingą žmogumi, užtai tuoj dabar liep mum prisistat jums tas nepaprastai gnygelė, nes rtyj gal bus perdu.

"Tiesus kelias prie turto" kasuoja tikrai vienas doleris su prisintimu. Pinigus siųsk money orderi arba doleri laiske sviniųje gerai uždresuokit šitain: (41)

W. YURKEVICH, 3326 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Columbia

LIETUVIŠKI REKORDAI.

Šie Rekordai pripildys Jusų Namus smagumu.

Metams Baigianties.

Jau baigiasi metai nuo to laiko, kaip įvyko Amerikos socialistų judėjimo skilimas, slapto reakcijos agentų išprovokuotas.

Darbininkai per tuos metus pamatė daug dalykų visai kitokioj šviesoje, negu jiems rodėsi metai atgal.

Per tuos metus buvo surasti mikrobai-bakterijos, kuriomis buvo užnuodytas darbininkų gyvenimas. Ačiu tam, daug darbininkų jau išsigydė, pasveiko, nors tuli draugai vis da tebeserga.

Kas gi paaiškėjo per tuos metus?

Paaiškėjo tos kapitalistų klastos, kuriomis jie tikėjosi išardyti Socialistų Partiją ir suskaldyti darbininkų klesą.

Didžiosios karės metu pasaulio darbininkų judėjimas ir susipratimas pradėjo reikštis labai stiprijo formoj. Carų, kaizerių ir kitokių "Dievo pateptinių" sostai pradėjo siubuoti ir griūti.

Rusijoje ir kitose šalyse darbininkai pradėjo statyti savo valdžias. Švedijoje, Italijoje, Vokietijoje ir kitur darbininkai pravedė į parlamentus daugybę savo atstovų. Europos buržuazijai pradėjo drebėti kinkos.

Europos nuotikius pradėjo sekti ir Amerikos darbininkai. Musų draugai socialistai čia turėjo vilties, kad administracijos rinkimais šimet jie irgi galės praveisti nemažą savo kandidatų į kongresą. Ir jie pradėjo prie tos kampanijos ruoštis.

Pamatė tai kapitalistai. Pamatė ir pradėjo galvoti, kaip čia savo politinį priešą sunaikinti. Jie išbandė visokių būdus, bet tie nieko negelbėjo. Arestai ir persekiojimai tik daugiau užujautos socialistams visuomenės išsaulia.

Tai gi, kapitalistai sugalvojo gudresnį planą. Jie paleido savo agentus į socialistų tarpą. Šitie judosiai, apsimetę "darbininkų draugais", pradėjo skaldyti Socialistų Partiją iš vidaus. Jie ėmė skelbti, kad rinkimuose darbininkams nereikia dalyvauti; kad tokius socialistus, kurie nori dalyvauti politikoje, reikia mesti iš Partijos laukan, ir, pagaliau, kad visi socialistai esą "socialburžuajai" ir kad darbininkai privalo nuo jų atsistiegti ir apskelbti jiems kovą.

Ir savo tikslo provokatoriai pasiekė. Socialistų organizacijoje prasidėjo nesutikimai. Daugiausia nukentėjo svetimkalbių organizacijos, tų tarpe ir Lietuvių Socialistų Sąjunga, kurios didžiūma, šnipų vilgiugystės nesuprasdama, sušaukė Brooklyne savo suvažiavimą, apsiskelbė "komunistais" ir nutarė su socialistais kovoti.

Reakcija žiūrėjo į tai ir džiaugėsi. Socialistų Partija sugriuvo; ji negalės praveisti nei vieno kandidato ateinančiais rinkimais, galvojo sau plutokratai.

Bet Socialistų Partija atsigavo, susitvarkė ir vėl darbuojasi. Ji jau turėjo savo suvažiavimą po skilimo ir pastatė Debsą savo kandidatą į prezidentus. Ir darbininkuose visur matyt didelio pritarimo socialistams.

Tai gi, kapitalistų džiaugsmas buvo tikėtai laikinas. Kodel gi socialistai taip greitai atsigavo? Atsakymas trumpas: todėl, kad išėjo aikštėn provokatorių klastos; todėl, kad pasirodė, jog socialistų pozicija teisinga.

Mes, lietuviai, irgi turime sukrusti, nes mūsų organizacija—Lietuvių Socialistų Sąjunga—da silpna. Daugelis buvusių mūsų draugų dabar laikėsi nuosaliai, ir daug yra da patekusių į Frainos užtiestą tinklą, kuris paprastai yra žinomas kaip "komunistų partija."

Bet dabar, kuomet atsiskleidė to paslaptis, del kurių suirutė buvo įvykus, — dabar laikas tas žaizdas gydyti. Dabar laikas gaivinti ir stiprinti LSS. Kuopas, o kur jų da nėra — tverti naujas.

Pasistengkime, kad per ateinančią sezoną Lietuvių Socialistų Sąjunga vėl tokia išaugtų, kokia ji buvo pirma. Uranas.

GUBERNATORIUS COX.

Demokratų kandidatas į S. V. prezidentą.

Ohio valstijos gubernatorių Cox, kurį demokratų partija stato savo kandidatą į Suv. Valst. prezidentą ateinančiuose rinkimuose, buvo keturis metus Suvienytų Valstijų kongrese. Jis įnešė kongresan savo laikui pusėtiną glėbį naujų sumanymų arba bilių. Atsižvelgiant į tai, reikėtų manyti, jei esant nepaprastai gabiu žmogui. Bet pradėjus perkrauti jo patiektus kongresui sumanymus, pasirodė, kad jie buvo visai menkos vertės. Didelė didžiūma tų "sumanymų" paliecia įvairias pensijas, permainingas latvų vardų, o taipgi naminius Ohio valstijos reikalus. Demokratų partijoj yra daug gabesnių žmonių, negu Cox.

Demokratai, prisimeildami darbininkams, mudo Cox'a "esant didžiū darbininkų draugu. Cox turėjo progos parodyti savo prielankumą darbininkams. Bet ar parodė? Reikia pasakyti, kad ne. Visa, ką jis padarė, tai sutvėrė taip vadinamą Vaikų Biurą ir buvo įnešęs kongresan bilių, reikalaujantį reguliuoti samdymą vaikų į darbus Columbijos distrikte.

Cox gubernatorių budamas irgi bandė nuduoti save darbininkų "draugu", bet tasai draugiškumas taip ir pasiliko žodžiūose, nepereidamas į veikimą. Pavyzdžiui, kartas nuo karto jis triukšmingai paagituodavo prieš pragyvenimo reikmenų brangumą. Kartą jis net sušaukė Columbus, O., pavieto valdininkus neva duoti jiems paliepmus prispaušti pelnagrobius. Tik de ja, po visų tų instrukcijų, po viso to triukšmo nei vienas pelnagrobis nebuvo nu-baustas. Pasirodė, kad iš didelio griausmo mažai lie-taus buta.

O vienok toks Cox'o politikavimas surado daug pritarimo Gomperso ir jo draugų tarpe. Ir ištikruju, kodel Cox'ui buvo nepolitikuoti.

Jeigu jam tatau nieko nekaš-tavo. O kad nieko nekaš-tavo, rodo ir tas faktas, jog Cox budamas neva "darbininkų draugu", buvo tuo pa-čiu laiku vripazintas da di-desniu kapitalistų draugu. Na, o žinoma, kad dviem po-nam tarnauti susyk negali-ma. Bent sąžiniškas žmo-gus negali. O jeigu kas ban-do tai daryti, yra papras-tas politikierius, žvejojas sudrumstame vandenyje. Tokis yra ir p. Cox.

Cox'o politiniai priešai republikonai kaltina jį bu-vus karės priešininku. Mat, girdi, Ohio valstijoj esama pusėtinai vokiečių, tai jis ir taikėsi jiems įtikti. Tame yra tiesos. Bet už tai kuomet karė prasidėjo, Cox jau nepraleido progos kalbėti apie "amerikoniskumą", "Hundred per cent ameri-canizm." Kartą gi, kaip bu-vo paskilydė žinios, jis, kal-bėdamas mokyklų auklėti-niams, net ragines svetim-taučių vaikūčius išduoti val-džiai savo tėvų "maistingas kalbas." Neagražus rekordas — ar ne?

Ištikruju, Cox'o rekordas nedaug ką gražesnis už Hardingo rekordą. Juodu abu taip panašūs vienas ki-tam savo politinė fizionomi-ja, kad liberališki (ne socia-listiniai, o tik liberalų) laik-raščiai, ir tie, kalbėdami apie tai, kuris jų dviejų ver-tesnis — ar Harding ar Cox — sako: "It is an impossible choice." (negalimas pasirinkimas). Petrels.

MOTERIMS PLAUTIS CIRSLE \$2.45.

Šitą cirkslę tukstanciai moterų su pasitenkinimu rekomenduoja. Pada-ryta iš minkšto raudono gumo, įtaip-lina savę 8 uncijas vandens, cirkla-kia plačiai į šalis, taip kad plauja vi-sas dalis vietos. Prisiųsk \$2.45 su su-vo antrašu. Taipgi mes turi-me daugybę tiems panašių dalykų ir prietaisų. Rašykite tuojau.

FISHLEIGH & CO., Dept. 924, CHICAGO, ILL.

As, Alena Kostovska, pasiro-dau visai publikai akyse.

Kas mane išgelbėjo nuo varginan-čių ligų? Salutaras Bitteris. As per praėjus 4 metus buvau vos tik gyva. As kentėjau nuo nevirimo pilvo ir dispepsijos. Mažai tegalėdavau valgyti ir suvalgytas maistas suteikdavo daug man nemalumo — atsilėpdavo skilvyj skausmai, režimas, gurgimas viduryj Diegliai suimdavo po krūtine. Konuso ir strėnos. Nieku ar nega-vau pagalbos del savo sveikatos. Bet kada as pradėjau reikalauoti Salutaras Bitteris ir Salutaras Regulatoria del moterų, pradėjau gerai jausties, gerai valgyti ir dirbti, pasidarė smagu vis-kas. Per 6 mėnesius as savo paveikslą nebegalia pažinti ir palikau laimingą naudodama Salutaras Bitteria. Kaina \$1.25. Galima gauti geresnėse aptieko-se, o kur negalima gauti, kreipkis pas SALUTARAS DRUG CHEM. CO. Prof. J. Baltrėnas, 1707 Halsted St., CHICAGO, ILL. Užlaikom žoles nuo visokių ligų. Šitą apgarsinimą turėty perskaityti kiekvienas, iškirpti ir pasiūkti.

CUNARD LINE

LAIVAS SAXONIA

Išplauks

30 Spalių-October

Plymouth - Cherbourg - Hamburg

KREIPKITES PRIE ARTYMAUSIŲ "CUNARD" AGENTŲ.

Auksino Kursas Nupuolė

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ

PASIUNCIA DAUGIAUSIAI AUKŠNŲ UŽ DOLERĮ.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pristato greičiausiai pinigų į Lietuvą, nes Lietuvos Atstatymo Bendrovė jau turi Lituvos Valdžios leidimą pinigų persiuntinėti.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ tiek išmoka auksinų, kiek siuntėjas nu-perka, ir neatskaito Lietuvoje už siun-timo kaštus.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ garantuoja visiems už siūstus per ją į Lietuvą pinigų.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS

KURSAS SIANDIEN YRA ŽEMIAUSIAS.

Tuojaus visi kreipkitės persiuntime pinigų, o vieną kartą gavę patar-navimą—visuomet jo pas mus įieskosite.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pagelbsti išgauti pasportus ir parupi-na Laivakortes; atkeliavusiems į New Yorką keleiviams suteikia patarimus, kuogeriausiai juos priima ir palydi į laivus.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pagelbsti nusipirkti įvairių šalių pini-gus pigiausiai.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ pedirba visokius rejentalius raštus; padaro "doviernastis" ir kitokius do-kumentus.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS nuosavus namas ir ofisas:

Lithuanian Development Corporation

294 EIGHTH AVENUE, Cor. 25-th ST. NEW YORK CITY.

KORPORACIJOS OFISAS:

1712 WASHINGTON STREET WILMINGTON, DEL.

Siuskit Pinigus į Lietuvą

PER

J. Sekio, J. Urbšo ir Ko. Banką

KOL MARKES—AUKSINAI DA PIGŲS.

Mes galutinai nustatėme tikrus kelius kuriais

SUINCIAME PINIGUS Į LIETUVĄ

ir taipgi nuo lenkų paliausotas vietas, į visa Kauno, Vilniaus ir Suvalkų gubernijas, Prusų Lietuvą, ir sivas kitas pasaulio dalis

SULYG PIGIAUSIO DIENOS KURSO.

KURIE NORITE VAŽIUOT Į LIETUVĄ.

Parupiname geriausių Laivą ir laiką. Mes visados turime vietas del važiuojančių į Lietuvą ir kelionėje musų pa-sažieriai buna nuo 15 iki 18 dienų ir visoje kelionėje be jo-kių didelių kliūčių.

Parduodame Laivakortes iš Lietuvos ir visų kitų dalių svieto. Pasus išrupiname greitai.

J. SEKYS, J. URBSO & CO.

101 OAK ST., kampas Oak ir Short LAWRENCE, MASS.

KOSTUMIERISKŲ RUBŲ KRIAUCIAMS ATYDAI!

IDEALŲ PAGERINIMA GALI TURET savo biznyje, parsitraukdamas seta PETRINS. Mes esam patyrę kiek vargo turi kriaucius su prikirpimu siuto arba overkoto neturėdamas atsakančių petrinų; o kaip LENGVA tiems, kurie jas turi. Yra gana daug atsitikimų, kad pinteravimas visai nereikalingas. Petrinus padaromos per Specialistą baigus New Yorko aug-sėiausia KRIAUCIŲ MOKYKLĄ irpraktikavusį per 12 metų visokiose istaigose, todėl nereikia daug nė aiškinti apie atsakančių patyriną PETRI-NOS parduodamas setais ir po vieng. Visas informacijas suteikiame per laiską.

VIETINIAM GYVENTOJAM šiūmi paaiškinam, kad mes PASIUVAM SIUTUS ANT UZSAKYMO ir PARDUODAM MATERIJAS.

Su bile reikalu kreipkitės šiuo adresu.

New Moon Clothing Co. 688—5 ave., Brooklyn, N.Y.

S. Zubovics insteigėjas.

Sveiki kudiriai yra linksmi kudiriai

Apsaugok savo kudirio sveikatą laikant visuomet po ranka nuo vidurių užkietėjimo, traukymo, dieglių, viduriavimo butelį

BAMBINO

Jis veikia greitai, maloniai ir pasekmingai! Vaikai myli jį! Jie prašo jo daugiau. Gaunamas visose vaistinyčiose arba tiesiai iš laboratorijos.

Reikalauk pokelio su Bambino lėšs paveikslu.

Kaina soc. butelis. Užsakant nuo išdirbėjų soc. su persiuntimu.

F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

ATYDAI LIETUVIŲ ATYDAI DYKAI

Suteikiame paaiškinimus kaip geriau važiuot tėvynen, ir išdirbame pasportus trumpiausiam laike.

Partraukiame iš Lietuvos gimines ir pažystamus.

LAIVAKORTES VAŽIUOTI KRAJUN IR IS KRAJAUS; SIUNTIMAS IR MAINYMAS PINIGŲ; PRIMAMA PI-NIGUS ANT PACEDIJIMO IR MOKAMA NUOSIMTIS.

HENRY C. ZARO

3 AVE., Cor. 6 ST. Dept. L. 3. NEW YORK, N. Y.

Stebuklingas Kalendoriskas Laikrodėlis

Kuris parodo valandas, minutes, dienas savaitės, ku-ris mėnesis, mėnesio diena ir permainas. Tai yra kas stebėtino ir toks laikrodėlis turėt yra didelis pa-rankumas visam amžiui. Luktai to laikrodėlio yra gražūs ir labai tvirti, 7 akmenų, mechanizmas ge-riausio pieno ir nikelio. Laiką laiko gerai, ir gva-rantnotas ant 20 metų. Kiekvienam, kas tik pamato tas laikrodėlis patinka. Vertas užsimerkus \$15.00, o mes parduodame fabriko kaina už \$9.75 ir priedų duodam, kuris perka laikrodėlių masinėje drukavot laiskus (typewriter), kuri yra graži ir tvirta. Tu-ri visas raides, numerius ir ženklus ir ant jos kožnas gali drukot, kaip ant brangios mašinos. Ji parsiduoda po \$5.00 ir brangiau, o pas mus gauna DYKAI, kas perka laikrodėlių. Užtikrinam kiekvie-nam užganėdinimą arba grąžinam pinigų. Prisiųsk 25c. rankpinių, o kitus užmokėsi kada viska atneš į namus. Adresas: (23)

PRACTICAL SALES COMPANY,

1219 NORTH IRVING AVE., Dep. 300, CHICAGO, ILL.

100

Vietinės Žinios

Ponzi apkaltintas vagystė.

Suffolko apskrįčio prisakintojų suolas apkaltino Ponzi vagystėje. Jį teis augštesnis kriminalis teismas. Kartu su juo yra kaltinami jo "partneris" Brightwell ir keliats Ponzi agentų.

Ponzi pagarsėjo tuo, kad jį kelis mėnesius padarė milijonus dolerių, ir visiems, kas tik padėjo pas jį pinigų, mokėjo kas 45 dienas po 50 nuosimčių "pelno". Kuomet valdžia pareikalavo paaiškinimo, kokių jis daro biznį, kad gali tokį didelį nuosimti mokėti, Ponzi ilgai isisukinėjo, o ant galo pasakė, kad jis daras biznį tarpautiniais pašto ženklais. Bet tuojau paaiškėjo, kad jis meluoja, nes tyrinėjimas parodė, kad visam pasauliui nėra tiek tarptautinių pašto ženklų, kad jais būtų galima padaryti bent milijoną dolerių.

Valdžia uždarė visus Ponzi ofisus, paėmė jo knygas ir pradėjo daryti reviziją. Ir pasirodė, kad Ponzi apgaudinėja visuomenę. Pasirodė, kad jis moka tuos didelius nuosimčius iš pačių žmonių pinigų, kad milijonai dolerių jau išieškota ir vėliau padėjusiems pinigais ne bus iš ko išmokėti.

Ponzi žarstė pinigų glėbiais. Jis tuojau nusipirkė sau pilį už \$100,000, už automobilį už \$13,000, prisidėdamas tarnų, pradėjo aukauti tukstanciais visokiomis draugijoms, giminiams ir pažįstamiems. Jis pats prisipažįsta nežinąs kiek jis pinigų iš žmonių yra priėmęs ir kiek jų išieškojęs. Mažesnių sumų jis nei į knygas neitraukdavo, tik primdavo ir išsišdavo kišeniui. Bet kadangi žmonės, didelių procentų viliojami, kas dieną vis daugiau ir daugiau pinigų pas jį dėjo, tai jis galėjo tukstanciais eikvoti ir anksčiau padėjusiems da po 50 procentų "pelno" mokėti.

Tas, žinoma, reiškė galų gale neišvengiamą bankrutą ir paskutiniams depozitoriams visiška nuostolį. Šitoks "biznis" reiskia tikrą vagystę ir todėl Ponzi dabar kaltinamas už vagystę.

Šiomis dienomis sužinota, kad du jo agentų pabėgo su keliais šimtais tukstančių dolerių Italijon.

Nepamirškite socialistų vakaro.

Nepamirškite, kad šioj subatoj bus So. Bostono lietuvių socialistų vakaras. Kas tik galit, visi ateikit į Lietuvų Salę. Bus daug gražaus jaunimo, puikios muzikos ir smagių šokių. Programos prasidės nuo 7:30 ir trauksis iki 12 valandų.

So. Bostono socialistai yra užbrię platų plėną savo veikimui šį rudenį. Jie jau pasisamdė gerą butą ant Broadway ir tuojau pradės laikyti tenai kas nedėdienis susirinkimus.

Sudegino \$500.

Vieno restorano darbininkas ant Hanover gatvės užkūrė anadien gazių pečiuką, bet nežinojo, kad savininkė buvo pakavojus į tą pečiuką \$500. Kada ji pamatė, jog pečiukas dega, iš \$500 buvo jau likę tik penkai.

Simono Daukanto Lietuvių Mokyklos susirinkimas įvyks serdos vakare, 15 d. rugsejo, Lietuvų Salėje. Malonekit susirinkti visi lietuviai kurie tik išgalite. Pirmininkas.

Čeverykai atpigs.

Bostono čeverykų fabrikantai pranašauja, kad šią žiemą ir ateinančią pavasarį čeverykai bus pigesni, negu dabar.

"Žinoma, bus ir brangių čeverykų," sako fabrikantas Endicott, "nes yra žmonių kurie turi daug pinigų ir nori juos mētyt. Tačiau išmintingi žmonės, kurie puosnių stylių nereikalauja, galės nusipirkti čeverykų pigiau, negu dabar. Tiesa pasakius, tai ir dabar jau čeverykai pigesni, negu buvo pavasarį."

"Kiek jie atpigs ateinančią žiemą, sunku tikrai pasakyti, nes nors odos atpigo, tačiau kiti dalykai vis dar brangūs."

Dabar vidutiniškus čeverykus galima gauti už \$6-\$7. Pereitą pavasarį tokie čeverykai buvo po \$8-\$9.

25,000 airių demonstracija

Pereita nedėdienį Bostono ariai buvo itaisę milžinišką protesto demonstraciją prieš Anglijos valdžią, kur nepripažįsta Airijos respublikos ir kankina kalėjimuose arių kovotojus už laisvę. Demonstracijoj dalyvavo apie 25,000 airių, tu tarpe ir pats profesorius De Valera nepripažintos arių respublikos prezidentas.

Kudikis sudegė nuo dektuko

Pereitos subatos vakar So. Bostone po Nr. 319 E st. buvo toks atsitikimas. Motina išėjo krautuven ir palikė namie vieną dviejų metų mergaitę. Ant stalo stovėjo dektukai. Kuomet motina parėjo, mergaitė jau blaškėsi no žeme visa liepsnose. Dektukai buvo jau nuimti ir po virtuvę išbarstyti. Nors motina buvo išėjus tik 10 minučių, bet kudikis taip apdegė, kad nuvežtas ligonbutn tuojau mirė.

Beturčiai moka \$20 už toną anglies.

Anglis Bostone jau pasiekė \$20 už toną. Tai toji anglis, kurią biedni žmonės perka popieriniais maišukais. Turtingesni žmonės, kurie gali nusipirkti ant syk toną moka nuo \$16 iki \$19 tonui kietosios anglies. Sakoma kad greitai laiku ir už pinigų anglies Bostone nebūsią galima gauti.

Cukrus vistic brangus.

Cukrus šimēt Amerikoje ir ant Kubos taip užderėjo, kad jo nėra kur dėti, o betgi kainos cukraus trustas neuleidžia. Kai kuriose krautuvenose Bostone jau galima gauti po 17 centų svarui, bet kitos vis da prašo 20 centų, o aplinkiniuose miesteliuose reikia mokėti ir po 22 centų. Krautuvininkai skundžiasi, kad cukraus kompanijos tiesiog atsisako pigiau jiems cukrų parduoti ir gana.

LSS. 60 kp. susirinkimas.

Pėtnyčioj, 17 rugsejo nuo 8 vakare, įvyks 60 kuopos susirinkimas, naujo kuopos svetaneje, po num. 409 Broadway, So. Bostone. Visi nariai butinai atsilankykite, nes yra daug svarbių reikalų. Draugai, pradėkit veikti energiskiau, nes jeigu nuleidę rankas lauksim, tad niekadoms neatsieksime pageidaujamo tikslo.

Kp. Sekretorius.

Pabėgo penki kaliniai.

Pereitoj subatoj po pietų kariniam kalėjime Fort Banks, netoli Bostono, penki kaliniai išpiovė užpakalinio lango grotas ir pabėgo. Visi jie laukė kariško teismo. Tuojau buvo užstoti visi keliai ir buvo krečiamas kiekvienas automobilis, kiekvienas karas ir kiekvienas traukinis, bet pabėgėlių nesurasta.

Šokiai LIETUVIŲ SALEJE

SO. BOSTONE

RENGIA L.S.S. 60 KUOPA, SUBATOJE,

18 Rugsejo-Sept., 1920

PRADŽIA NUO 7:30 VAK. BUS GERA ORCHESTRA.

Tai bus gražiausi ir linksmiausi šokiai šiame sezone. Merginos ir vaikinai nepraleiskite, nes turėsit daug smagumo. Kviečia visus KOMITETAS.

PRAKALBOS.

19 rugsejo, nuo 7:30 vakare, Lietuvų Ukėsų D-stė rengia žymias prakalbas Lietuvų Salėje, Kamp. E ir Silver gatvių, So. Bostone. Kalbės žymūs kalbėtojai. Bus nurodoma kaip yra skriaudžiami nepiliečiai, ir us aiškina kaip lengviausiai tapti piliečiu; taipgi bus kalbama kokių būdu grįžo šioje šalyj moters balavimo teisias ir kokią svarbą jos gali turėti draugijos nagerinimui. Tarpais bus laisvų ir deklamacijų. Visi bostoniečiai ir apilinkę lietuviai atsilankykite ir išvirkite prie ko mes dabar turime rengtis.

Užkviečia KOMITETAS

L. T. K. B. Komitetas.

Linksmų

ŠOKIAI

Rengia Pasalą D-stė Vienių graus sokių, subatoje.

18 RUGSEJO-SEPT., 1920

Lietuvių Salėje

26 Lincoln St., Brighton, Mass.

Prasidės nuo 7:30 vakare.

Minėti šokiai bus tuomi linksmų, ad yra užkviečia gera muzika ir raija lietuvius ir amerikoniškus okius. Tiketas 50 centų ypatai.

Kviečia KOMITETAS.

DIDELES

PRAKALBOS

Rengia Pasalą Draugystė "Vie nybė", nedėlioj.

19 RUGSEJO-SEPT., 1920

Lietuvių Salėje.

26 Lincoln St., Brighton, Mass.

Prasidės nuo 7:30 vakare.

Kalbės "Keleivis" Redak. St. Mchelsonas. Gajins Cambridge'as.

Lietuvių Benas Visminėta dieną bus galima prisirasti prie draugystės už pusę įstojimo.

Visus kviečia KOMITETAS.

PLAZA HEIDELBERGER

Rathskeller

419 Columbus ave

Smagusiausia vieta Bostone valgyti, geriausi sili pietūs už \$1.00 ir 100 gėrai išrėdyti kambariai. Ypatingas patarnavimas automobilistų partijoms. Telefonok del rezervacijos Back Bay 757.

Severos Gyduoles užlaiko Seimnos sveikata.

Tyliai kenciančios.

Daugelis moterų ir jaunų merginų kencia tyliai visokias negales ingimtas savo lydi. Tokios negalės paprastai apseikia skausmais strėnė, šonuos, klubuose, šlaunyse ir žemutinėje pilvo dalyje, dažniau galvos skaudėjimais; jas meta karštin ir šaltin.

SEVERA'S

Regulator

(Severos Regulatorius) yra tikras vaistas nuo tokių ligų, sutaisantis neregularumus, nuo kurių moterys ir merginos serga. Per ligos metus jis buvo geriausia dovana ir nešiojama pasakmes. Gauk jį pas savo apiekininką. Žiurėk, kad butų "Severos". Kaina \$1.25 ir 6c mokesdij.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

PARSIDUODA geroj vietoj barberne

Vieta išdirbta, gyvenima galima pasidaryti gera, pasiduos pigiai J. A. Z.

311 - Fourth St., So. Boston, Mass.

MERGINA REIKALINGA prie abel-

no namų darbo, \$12.00 savaitėje; geras kambaris ir valgis. Dr. S. W. Myers, 34 McLeon St., Bostone.

3 SEIMYŲ NAMAS.

Medinis, pilnai geras, gražioj gatvėj, So. Bostone, \$2,000; dalį įmokėta kitą kaima morciū. Yra tikras baronas, turi but parduotas tuojau. Rašykite S. BARRON, 255 Broadway, So. Boston.

MUZIKOS MOKYTOJAS

Antanas Liutkevičius.

Duoda PIANO ir VARGONŲ lekelias. Norintieji mokintis bile kurį iš šių dviejų instrumentų atskreipkite šiuo antrasiu:

663 FOURTH ST., Tel. South Boston 576 - R.

REIKALINGI MEDŽIŲ

KIRTELAI.

dirbtį prie Great Northern Paper Co. Maine valstijoj; mes neimam už parodymą darbo. Darbininkai reikalingi prie New York Central geležinkelio, kelionių dykai. Atsiųskite (7) NORTHERN LABOR AGENCY 43 Portland St., Boston, Mass.

KAS NORI BUT

BAGOTAS

TEGUL PERKA ŠI BIZNĮ!

Parsiduosda storas valgomų daiktų, du namai ir garadzių už pigę kainą ant lengvų išlygų ir su mažu įmokėjimu. Savininkas turi kita biznį, toli nuo to ir du negali vesti. Vietą apgyventa lietuviais, uždabris yra geras, kurie manytų pirkti ateikit bent pamatyti. Biznio vieta randasi: (40)

68 Hovenden ave.,

MONTELE, MASS.

Jonas Bartkevičia, laikinis gspadorius, padaryt jums biznį ir paduos savininko adresą.

CUKRUS 14½c.

132 svarų maišas.

PILLSBURY MILTAI

\$13.75 bačka

98 svarų drobės maišas.

JUODAS CIRUPAS 45c.

už galioną

CALIFORNIA PUPOS

\$6.00 už šimta svarų maišą.

SOUTH CASH MARKET

Inc.

292 Harrison ave.,

BOSTON, MASS.

Tel. Haymarket 4164

Gyvenimo Tel.: Cambridge 6098.

DR. AL. FIDERKIEWICZ,

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

Specialistas Slaptų ligų.

VALANDOS:

Nuo 1 iki 3, nuo 5 iki 7:30

Sventadieniais nuo 10 iki 1.

81 CANAL ST., BOSTON.

Room 215 ir 216.

Daktary Ofisai

MEDICAL OFFICES

22 TREMONT RWO, Scollly Sq.

BOSTON, MASS.

Kalbame Ruskai ir Lenkiskai

Gydo vyru ir moterų slaptas

ligas, kraujo ligas ir nusilpnėjimą.

Prima egzaminaciją ir kraujo

isbandymą esant reikalui padarome dykai.

Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare.

Dr. A. J. Karalius

Gydytojas ir

Chirurgas.

Gydo užsenėjusias ligas

vyru ir moterų; ypatingai ly-

tiskas ligas.

Duoda patarimus sveika-

tos dalykuose per laiskus.

3303 S. MORGAN ST.

CHICAGO, ILL.

TEL. BULEVARD 2160.

PER 60 METŲ

Vedama per patyrusius Bankierius

PADEKIT SAVO PINIGUS Į

Franklin Savings Banka

BOSTONO MIESTE

6 PARK SQUARE

Perviršis

\$1,400,000

Depasity

\$21,000,000

Pinigus yra sunku sutaupyti, bet lengva prazudyti. Buk užtikrintu kad tie žmonės, kurie investina jų pinigų yra saugūs, ištikimi ir patyrę bankieriai.

Telephone. Malden 3061--W.

CHELSEA 1691--W.

DAKTARAS S. C. PAVLO

Sugrįžo iš Rusijos kur jis buvo vyriausiu daktaru Penzos gubernijos ligonbutio ir Odosos ligoninės. Specialistas-chirurgas ir veneriškų ligų.

CHELSEA, MASS., 142 BROADWAY.

MALDEN, MASS., 356 FERRY ST.

Priėmimo valandos: nuo 10-11 rytg, nuo 6-8 vakare.

Baltic States Finance Co.

VIENŲ LIETUVIŲ BANKINE ĮSTAIGA

(INKORPORUOTA MASS. VALSTIJOJE)

TURTAS KORPORACIJOS \$100,000.00

Ši Korporacija tapo sutvėta geriamiam aprūpinimui Lietuvių reikalų, keliaujančių į Lietuvą.

Pinigus siunčiame į LIETUVĄ ir kitas šalis pagal dienos kursą pigiausiai.

KURIE MANOT VAŽIUOTI Į LIETUVĄ

pirkite Laivakorte iš laiko, nes sunku gaut vietos ant laivų. Laivai išeis šiomis dienomis sekanciai:

TIESIOG BE PERSEDIMO IS NEW YORKO Į HAMBURGĄ.

Rugsėjo 25 ir Spalių 23 ir 30 diena.

Laivas SAXONIA, Spalių 30 diena, išplauks į Hamburgą.

Iš New Yorko į Antverpą be persėdimo.

Rugsėjo 18, 25 ir Spalių 2, 9, 23.

Iš New Yorko į Rotterdamą be persėdimo.

Rugsėjo 14, 22 ir Spalių 2, 12, 19 ir 26.

Į Hamburgą ar Liepą su persėdimu Anglijoje.

Rugsėjo 15, 18, 21, 23, 25, 30.

Spalių 2, 7, 9, 12, 16, 21, 23, 28, 30.

PASPORTAI JAU YRA GAUNAMI.

Pasportai turi but išimti ir užvizuoti tų šalių konsulių per kurias prisiėis keliauti. Delto yra reikalas iš anksto turēt pasportus užvizuotus. Mes visiems mūsų pasazieriams gaunam vizus laiku, kad nebūtų sutrukdymo atvažiaus į New Yorką.

Laivakortės per vandenį \$100. Taksai pagalviniai \$5.00

Baltic States Finance Co.
361 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Gražiausių Dainų ir Naujausių EILIŲ KNYGA

Papuošta daugeliu spalvuotų puikių paveikslų, 223 puslap. didžio, apie 150 įvairių eilių, tinkamų deklamuoti ant viešų susirinkimų.

Knygoje trijų rusių eilės: TAUTISKOS, ŠEIMINISKOS IR DARBININKISKOS. Tai gražiausia ir turtingiausia eilių knyga lietuvių kalboje. Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną minėta knyga KAINA TIK 75 CENTAI.

Ta pati knyga drutais sudimo apdarais — \$1.00.

SIELOS BALSAI

PALINKSMINS JUŠŲ LAISVAS NUO DARBO VALANDAS.

Kiekvienas nusipirkęs šią knygą pasidžiaug. Pinigus geriamia siųst "Money Orderiu", popierinius galima aigst tienieg paprastam konverte, užrašius siūkiai adresu savo ir "Keleivio" ir prilipt už 3c. markę.

"KELEIVIS" SO. BOSTON, MASS.

Pirmą Kartą Lietuvių Kalboje su Pa veiksiais

Dabar ką tik išėjo iš po spaudos

Nauja Lietuviška BIBLIJA

SATYROJE

maia Biblijos 5½8 colius, turi 352 puslapius ir 379 paveiksliukus. Labai idomi ir naudinga kiekvienai ypatai. Žmogus skaitydamas šią Bibliją ir tēmydamas į paveiksliukus, kurie perstato kas buvo pirm svėrimo svieto ir iki užgimimui Kristaus), užmirt vieno savo vargus ir džiaugiasi joje! tokią knygą įsigio, jam bėv trumpi žiemos vakarai.

KAINA TIK \$1.00